

Casonan penal ta resalta e cantidad abrumante di politico sospecha y condena pa corupcion

Pagina 3

- **Santos do Nascimento: Si minister haci un esfuerso pa cambia e sistema corruptivo, mester aplaudi esey**

Pagina 2

- **Diesun di 12 sector a registra aumento di prijs den ultimo 12 luna**

Pagina 4

- **Lo instala parkeerplaats cu charging stations pa autonan electrico den area di Lagoen**

Pagina 6

Corsou su hospital mas grandi ta den peliger di collapse

Pagina 8

Venezuela: Corte Supremo ta certifica Maduro como ganador di eleccion presidencial

Pagina 11

Andrew
Tate
deteni pa
traficacion
di
menornan
di edad

Pagina 12

Parlamentario independiente Rycond Santos do Nascimento

“Si minister Arends ta haci un esfuerzo pa cambia e sistema corruptivo, nos mester aplaudi esey”

Den un video cu el a publica riba su social media unda e tabata duna un declaracion na prensa local, e parlamentario independiente Rycond Santos do Nascimento a expresa cu e preocupacion mas grandi cu e tin pa loke ta trata e situacion cu e taxistanan ta e ley e cual “ta prohibi pa hende transporta hende pa placa, al menos cu tin un taxi vergunning.”

Manera el a sigura, for di e gobernantenan mes taxistanan ta haya un permiso di taxi, pero no ta e ciudadano cu ta pidi pa ken e traspasa e permiso di taxi, “pero tin un excepcion den ley e cual ta cu den caso cu un persona ta bira malo of hasta e ta fayece, e ora por pidi pa traspasa e vergunning ey pa otro integrante di e hogar ey, pa asina e hogar ey no bay sufri den su entrada pa motibo di e situacion cu e taxista ta haya su mes aden of e fayecimento hasta.”

Den su declaracion, Do Nascimento a indica cu esey ta e estructura di e ley y cu su pregunta dirigi na minister encarga cu cartera di transporte publico Ursell Arends tabata ta si e lo honra e parti aki y minister Arends a conteste cu pa esey lo bin cu un relegheidoets y cu esey ta algo cu

comision semper lo pone den balans. Ademá a sigura cu lo bin un di tres Ministeriële Regeling (MB) riba e asunto aki y esey ta keda un preocupacion hopi grandi pa Do Nascimento manera el a bisa.

Pero pafo di excepcion aki, minister Arends den reunion

publico di diahuebs ultimo na Parlamento di Aruba, segun Do Nascimento a indica, a trece un argumento hopi valido, “tin corrupcion den pais aki, tin nepotismo den pais aki, tin un sistema di patronahe politico den e pais aki y nos ta haci como si fuera cu e no ta existi, cu

nos ta nos ‘santito’ desde 1986 y esey simplemente no ta e berdad, nos mester combati nepotismo, nos mester combati patronahe politico y ora cu ministernan ta haci esfuerzo pa cambia esaki e ora nos mester bin cu seriedad.”

El a trece dilanti cu e abogado di e taxistanan, e cual ta abogado Desiree Croes, pero segun Do Nascimento “e no a papia riba articulo 15 y tampoco a papia di excepcion, no a bay riba contenido, esey ta nifica cu bo ta hunga cu sentimento di hende, hasta di bo mesun clientenan pa motibonan politico. E cos ey vooral pa mantene un sistema corrupto, e ta hopi malo pa e pais aki.”

Riba su rednan social, abogado Croes a duna su opinion den caso aki y a seña la cu “minister kier cambia un parti importante den ley di transporte di persona (lv personenvervoer) pa kita loke e ta considera kartelvorming. Dus cu taxistanan door di por pasa nan permiso pa un miembro di famia tin tur poder. Esaki ta regla den ley pa hopi tempo asina. Corda no ta taxi ta traha ni cambia ley. Ta gobiernonan den pasado (por lo menos 50 aña pasa) a pensa cu esaki ta necesario y a regle asina y mantene asina.

Corda: por pasa pa un famia NO bende na famia ni na no-famia. Pues no por haci negoshi cu e permiso. Ok, e idea ta sona husto, pero te ora bo wak e otro banda di medaya: taxistanan no tin pensioen regla ni un ziektekostenverzekering manera otro trahadornan si tin. P’esey, nan ta mira e posibilidad di por pasa e permiso pa un miembro di famia manera un ouderdomsvoorziening (un manera pa haya un entrada ora no por traha mas).” El a skirbi.

Ademá a sigura cu “awor, minister y taxistanan ta para leu di otro. Enves di start cu dialogo cu tur stakeholders of nan representante pa na final yega na un decision basa riba consensus ta bolter e cos y ta start cu un MB (e decision prome e dialogo: un cambio drastico den maneho) sin regla e posicion di taxistanan den fase, por chemplo, un MB no ta para riba ley y lo mester warda riba cambio di ley pa realmente implementa e cambionan desea pa minister. Pues, e ley mester bay Parlamento. Mientrastanto however, e maneho anuncia lo ta na vigor 1 september. Claro cu taxistanan cu no ta di acuerdo cu e cambionan ni cu e procedura, ta protesta esaki. Minister cu mientras tanto a mira su fout (of su conseheronan a mustre cu loke e kier haci no por) bou presion a dicidi di bay cambia e MB. E cambio ta asina grandi cu de facto e no ta e mes MB mas. Awor nos ta pidi pa kita e MB (cu ta malo) for di mesa pa nos por dialoga sin cuchiu riba mesa, pero minister ta vertik pa haci esaki. Manera un mucha malcria e ta prefera e guerra envez di admiti su fout.”

Di su parti, Do Nascimento ta convenci cu e intencion di minister Arends pa combati corrupcion y e solucionnan cu e ta bin cune den cuadro aki “ora e cos ta bon, bo mester bisa cu e cos ta bon y ora algo ta malo den pais aki, bo mester bisa cu e ta malo. A mi tabata e prome pa critica e minister aki, pero riba e asunto aki minister tin rason cu mester combati sistema corruptivo y no solamente den area aki, si minister ta haci un esfuerzo pa cambia esaki nos mester aplaudi esey.” el a finalisa.

Casonan penal ta resalta e cantidad abrumante di politico sospecha y condena pa corrupcion

Na e momentonan aki, Aruba ta lidera e lista di politiconan y ex-minister condena y bao sospecho di corrupcion, casonan penal manera Kwihi, Flamingo, Diamante, Portulaca, Tulipan, entre otro, ta trece dilanti e pregunta si lo mester traha extra espacio na KIA pa esnan cu te ainda no a ser condena y cu tin cu rindi cuenta na husticia si esey lo ta nan caso.

Ora ta papia di corrupcion, ta papia di e gran enemigo di un sociedad, di e democracia y di nos estado di derecho na Aruba, na unda cu a draai un organisacion criminal den cas di gobernacion di Aruba (Colishi) pa labamento di placa, aceptacion di soborno, abuso di poder pa bendemento di tereno di pueblo, malversacion di placa di Parlamento di Aruba y falsificacion di documento te na estafa. Asina ey a pone un mancha scur den e politica Arubiano.

Aruba su estado di derecho ta consisti di trias politica unda tin separacion di 3 poder cu ta inclui e poder Ejecutivo (Gobierno di Aruba), poder Legislativo (Parlamento di Aruba) y poder Judicial (Corte di Aruba y HOF). E cancer maligno di corrupcion a penetra den 2 di e 3 organo mas halto den nos estado di derecho (Rechtsstaat) na Aruba.

Corupcion den poder ejecutivo na Aruba (Gobierno di Aruba)

Aruba tin record den reino di politiconan condena pa hechonan castigable, incluy-

endo ex-minister di Finanzas Tico Croes di gabinete di Henny Eman III pa loke tabata trata Fondo di Desaroyo Nobo San Nicolas su sentencia (Onherroepelijk).

Ex-minister Paul Croes, cu tabata minister di Hubentud, Asuntonan Social y Labor den Gabinete Mike Eman II, tambe a keda condena penalmente den e caso IBIS pa diferente delito manera labamento di placa, participacion den un organisacion criminal, acepta y pidi soborno y abuso di su funcion. Paul Croes su sentencia ta tambe ta onherroepelijk y na e momentonan aki ta pagando su debe cu husticia di Aruba na KIA.

Benny Sevinger, parlamentario y ex-minister di Infraestructura, Integracion y Medio Ambiente den Gabinete

Mike Eman I y II, ken a keda condena den corte di prome instancia y HOF den e caso Avestruz recientemente pa otorgamento di tereno di gobierno, mal uso di su fundacion Curason Berde, estafa di pais Aruba y aceptacion di soborno.

Corupcion den poder legislativo na Aruba (Parlamento di Aruba)

Alan Howell, ken tabata e sospechoso principal di e caso Diamante y tabata fungi como vice-presidente di Parlamento di Aruba, tambe a keda condena pa malversacion di fondo y falsificacion di documento pa corte di prome instancia. Aworaki su sentencia ta den apelacion.

Conhuntamente cu Howell, tin Jacqueline van Putten, ken tabata candidato riba lista y tabata tesorera di e fundacion di fraccion di partido POR den Parlamento di Aruba yama Blue is Love Foundation. Den sentencia ta indica cu Van Putten a enrikece su mes cu 'Sinterklaas' bonus cu e no tabatin derecho riba dje. Van Putten no a apela su sentencia, loke ta haci su condena onherroepelijk.

Poder Judicial na Aruba (OM y corte di prome instancia y HOF)

Politiconan y cierto plataforman di media ta bin critica y ta trece dilanti acusacionnan hopi serio riba Ministerio Publico cu ta parti di e sistema hudicial pa loke ta trata e casonan IBIS y Avestruz, especificamente. Como muestra, e declaracion di Benny Sevinger, ken saliendone di su caso di HOF na luna di juli

ultimo a señala cu "si tin un corrupcion, esey ta Ministerio Publico, corrupto Ministerio Publico ta y mi por prueba esey, den mi caso esaki sigur ta conta como un persecucion politico y cu un grupo di hende ta dicidi cu nos ta bay caba cu Benny Sevinger su bida." Purbando asina di erosiona e confiansa publico den sistema hudicial.

E criticanan cu ta busca ta mina e independencia hudicial por destabilisa un estado di derecho. E independencia hudicial ta esencial pa un democracia funcional y e atakenan riba e independencia aki por yega na un sistema hudicial debilita.

Ministerio Publico ta mandando un señal fuerte

Landsrecherche di Aruba, cu ta traha independientemente y bao autoridad di Procurador General, ta investiga desde 1993 comportacion posiblemente castigabel di (semi) ambtenaarnan. Un parti importante di e tarea aki ta pa bringa corrupcion. Corupcion ta ataca un pilar importante di democracia, esta, e confiansa den gobierno. Un ciudadano mester por confia cu ta trata cuidadosamente cu placa publico. Un ciudadano mester sa cu ley ta conta pa un y tur y cu corrupcion ta inacceptable.

Den esaki, por recorda e palabranan di e fiscal Patrick van der Biezen ken den mesun caso aki di Avestruz na juli ultimo a menciona cu "Ministerio Publico tin e tarea y obligacion pa ley pa nan aplica ley penal na momento cu tin persona cu ta comete un hecho castigabel, muy den particular, mandatarionan di

Pais Aruba cu ta haci su mes culpabel di entre otro, ricibi placa y otro regalonan a cambio di fabornan. Esey ta algo hopi grave y mester reacciona riba esey, mester persigui e personanan aki y trece e caso dilanti. E sentencia di awe ta confirma tambe cu e sospecho cu nos tabatin for di principio cu a ser confirma caba den prome instancia, awe atrobe a ser reconfirma door di apelacion cu e normanan cu nos ley penal ta dicidi na momento cu bay den pugna cune vooral como mandatario ta hopi serio."

Politiconan sospechoso di husticia na e momentonan aki

Otmar Oduber, ex-minister di Infraestructura y Medio Ambiente di Gabinete Wever-Croes I, na momentonan aki ta sospechoso den caso Flamingo relaciona cu otorgamento di tereno y lo cuminsa oficialmente na corte na luna di november.

Chris Romero, ex-minister di Transporte y Sector Primario di Gabinete Wever-Croes I, tambe ta sospechoso penal den e caso Kwihi pa algun contract di servicio otorga den su funcion como minister.

Guilfred Besaril, ex-minister plenipotenciario di Gabinete Wever-Croes II na Hulanda, ta sospecha di malversacion di placa di Pais Aruba durante biahenan di negoshi, a emiti ordennan di pago cu beneficio personal y a realiza gastonan a costo di Pais Aruba. E caso aki ta yama Tulipan.

Nota di redaccion:

Na Aruba: Na e momento aki tin 5 politico condena penal pa corrupcion.

Partido AVP: Na e momento aki tin 3 condena pa corrupcion.

Partido POR: Na e momento aki tin 2 politico condena pa corrupcion y 1 sospechoso di husticia na e momento aki den caso Flamingo.

Partido MEP: Tin 2 sospechoso di husticia na e momento aki, un cu ta den caso Kwihi e ex-minister Chris Romero y ex-minister plenipotenciario Guilfred Besaril den e caso Tulipan.

Na Corsou: Tin 2 politico condena pa corrupcion y 1 pa asesinato di Helmin Wiels.

Na Sint Maarten: Tin 2 condena na e momento aki pa corrupcion.

CPI pa e periodo Juli 2023 - Juli 2024

Diesun di 12 sector a registra aumento di prijs den ultimo 12 luna

Recientemente, Oficina Central di Estadistica (CBS) a publica su Indice di Prijs di Consumo (CPI) pa periodo di juli 2023- juli 2024. Den esaki a destaca cu den ultimo 12 luna, CPI a subi cu 2.8%, unda diesun di e 12 sector a registra aumento di prijs.

Indice di Prijs di Consumo Den e ultimo diesdos (12) luna, e CPI a subi cu 2.8%, unda diesun (11) di e diesdos (12) sector a registra aumento di prijs. E aumentonan cu tabatin e mayor efecto riba e CPI a wordo registra pa e sectornan di "Vivienda" (2.9%), "Comunicacion" (5.9%), "Transporte" (3.5%), "Cuminda y bebida no-alcoholico" (2.8%), "Restaurant y hotel" (5.9%) y "Restante bienes y servicio" (2.4%) causando un efecto di respectivamente, 0.75, 0.49, 0.46, 0.32, 0.29 y 0.28 ppt.

E aumentonan den e restante sectornan a contribui cu un efecto di 0.43 ppt riba e CPI di Juli 2023 - Juli 2024. E aumentonan aki a wordo contraresta parcialmente door di un caida den e indice di e sector di "Mobilario" (-2.4%), cu a contribui cu un efecto di -0.21 ppt.

E aumento den e sector di "Vivienda" a wordo causa principalmente door di un aumento di 12.4% den e categoria "Mantenion y reparacion di vivienda", causando un efecto di 0.65 ppt. E aumento den e sector di "Comunicacion" a wordo causa

principalmente door di un aumento di 6.1% den e categoria "Servicio di telefon y fax", causando un efecto di 0.49 ppt. E aumento den e sector di "Transporte" a wordo causa principalmente door di un aumento den e categoria "Compra di vehiculo" (10.6%), causando un efecto di 0.43 ppt. E aumento den e sector di "Cuminda y bebida noalcoholico" a wordo causa principalmente door di un aumento den e categoria "Cuminda" (2.6%), causando un efecto di 0.27 ppt. E aumento den e sector di "Restaurant y hotel" a wordo causa principalmente door di un aumento den e categoria "Cuminda pafo di cas" (3.6%), causando un efecto di 0.17 ppt. E aumento den e sector di "Restante bienes y servicio" a wordo causa principalmente door di aumentonan den e categorianan "Cuido personal" (3.5%) y "Otro articulonan personal" (12.4%), causando un efecto di respectivamente 0.15 y 0.13 ppt.

E caida den e sector di "Mobilario" a wordo causa principalmente door di un caida di 21.8% den e categoria "Hermen y ekipo pa cas y hardin", causando un efecto di -0.18 ppt.

Canasta di consumo Den e ultimo aña cu a pasa 54.2% di productonan den e canasta di consumo di e CPI a conoce un aumento di prijs causando un efecto di 4.01 ppt, mientras cu 37.3% ta muestra un caida di prijs, cu a contribui cu un efecto di

-1.19 ppt y pa e restante 8.6% no tabatin cambio den prijs.

E indicenan di "Bienes" (2.3%) y "Servicionan" (3.6%) a registra aumento den e ultimo aña cu a pasa, causando un efecto di respectivamente, 1.32 y 1.50 ppt.

Bestaansminimum Den e ultimo diesdos (12) lunanan e bestaansminimum pa un hogar consistiendo di dos (2) adulto y dos (2) mucha (edad 0-15 aña) a registra un aumento di Afl. 165, di Afl. 5,334 na Juli 2023 pa Afl. 5,499 na Juli 2024. E aumento aki a wordo causa principalmente door di aumentonan den e sectornan di "Cuminda y bebida noalcoholico" (Afl. 62) y "Vivienda" (Afl. 47).

Cambio di prijs di petroleo, utilidad, gasolin y diesel E prijs promedio pa bari di petroleo a conoce un aumento di US\$ 7.00 (9.3%) di US\$ 75.57 na Juli 2023 pa US\$ 82.57 na Juli 2024. E indice di Energia a baha cu 0.5% den e ultimo aña y a causa un efecto di -0.08 ppt. E indice di "Gasolin" (-1.9%) a registra un caida, causando un efecto di -0.09 ppt, mientras cu e indice di "Diesel" (2.8%) a registra un aumento, causando un efecto di 0.01 ppt riba e CPI. E

indicanan di "Electricidad" y "Awa" no a registra cambio. E restante 404 bienes y servicio hunto, a conoce un aumento di 3.5% y tabatin hunto un efecto di 2.90 ppt. Cambio di prijs di Cuminda y servicio di catering

Den e ultimo diesdos (12) lunanan e indice di "Cuminda & servicio di catering" a subi cu 3.0%. E indice di "Cuminda na cas" a conoce un aumento di 2.8%, unda nueve (9) di e diesun (11) indicenan di e gruponan di "Cuminda na cas" a subi durante e periodo aki.

E indice di "Sucu, jam y otro tipo di cos dushi" a conoce un aumento di 6.3%, e aumento mas grandi entre e gruponan di "Cuminda na cas". Ade-

mas otro aumentonan significante a wordo registra den e indicenan di "Fruta" (4.8%), "Restante productonan pa alimentacion" (4.6%), "Bebida no-alcoholico" (3.7%) y "Berdura" (2.9%).

E caida mas grandi durante e periodo aki a wordo registra den e indice di "Azeta y otro productonan traha di vet" (-3.5%). E indice di "Cuminda pafo di cas" a registra un aumento di 3.6% den e ultimo diesdos (12) lunanan.

Tabel 11 Efecto di Cuminda na cas y Cuminda pafo di cas riba e CPI di Juli 2024

Categoria	Peso	Cambio di porcentahe	Efecto
Cuminda na cas	1,087.7	0.6	0.07
Cuminda pafo di cas	429.8	0.0	0.00
Total di grupo	1,517.5	0.4	0.07
Restante bienes y servicio	8,482.5	0.4	0.36
CPI	10,000.0	0.4	0.43

Source: Central Bureau of Statistics Aruba

Tabel 6 Categorianan cu influencia positivo mas grandi riba e CPI di Juli 2024

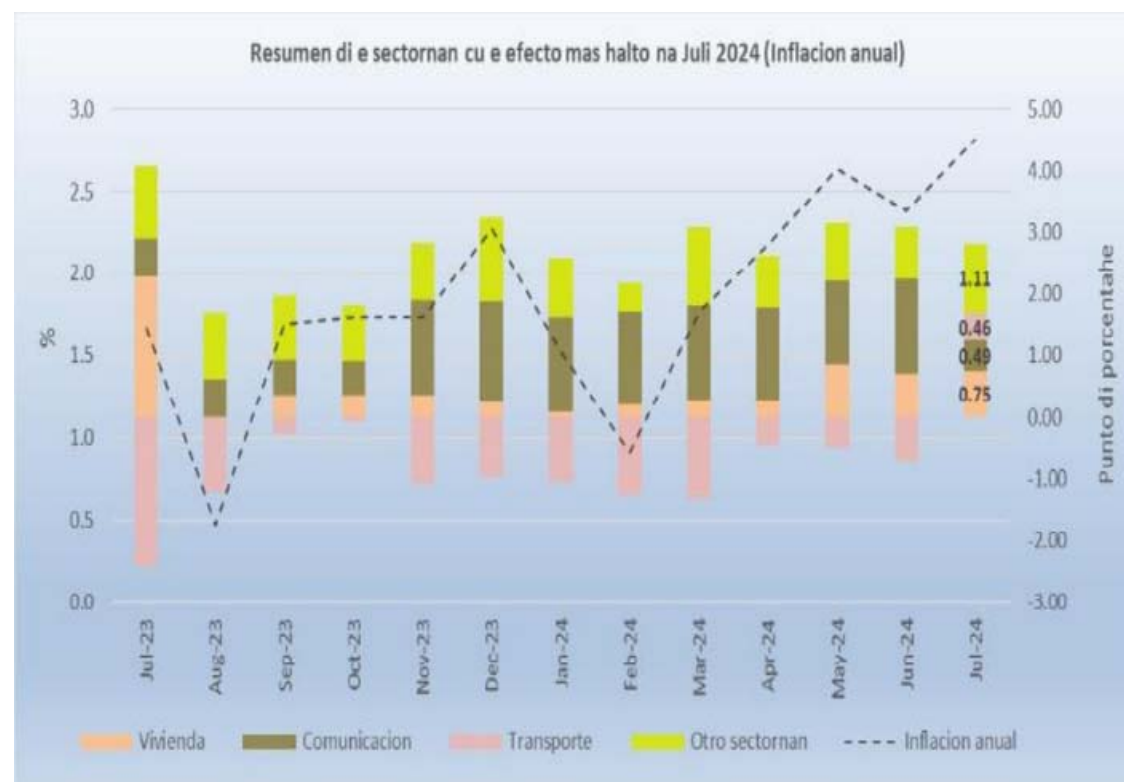
Categoria	Cambio mensual	Efecto
Aparato pa uso domestico	6.4	0.13
Paña	4.6	0.08
Vacacion	3.0	0.07
Cuminda	0.6	0.06
Mantenion y reparacion di vivienda	1.0	0.06

Source: Central Bureau of Statistics Aruba

Tabel 7 Categorianan cu influencia negativo mas grandi riba e CPI di Juli 2024

Categoria	Cambio mensual	Efecto
Ekipa di telefon y fax	-15.1	-0.06
Gasto relaciona cu uso di vehiculo di transporte personal	-0.6	-0.05
Otro articulo y ekipa pa recreacion, hardin y animal domestico	-1.5	-0.04
Sapato	-7.7	-0.04

Source: Central Bureau of Statistics Aruba

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta

sulaika.croes@cspnv.com

Sulaika Croes

Aviso y Arte

Sandra Loefstop

Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion

accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion

Associated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant
redacta y imprimi na Aruba y ta
obenibel di dialuna te cu diasabra.
Ningun contenido por wordo reproduci
sin permiso di editor.

Editorial

Gobierno no kier cambia... Ley pa stroba corrupcion...

E conflicto entre ministro encarga cu transporte publico y e taxistanan no a keda resolvi pero na mesun momento e ta trece dilanti un problema mas grandi cu ta afecta gobernacion en general: e (ab)uso di recurso di e pais cu gobierno supuestamente mester administra debidamente. Den e conflicto aki por mira claramente con e situacion tabatin mester di coreccion – hustifica - di banda gubernamental. Y cu e accion ministerial lo a yama e reaccion rabia di esnan afecta pa esaki. Loke nos no ta mira, ainda, ta accion contundente di banda gubernamental pa elimina posible abuso cu recurso di pueblo, cu ta basa riba legislacion deficiente cu ta exige cambio.

Esey lo ta e caso tambe ora nos bay analiza otro caso di abuso di recurso nacional cu gobierno(nan) a permiti pa tanto aña. Por ehemplo: pa hopi aña varios gabinete tabata na altura di e abuso cu tereno propiedad di Pais Aruba, emiti como erfpacht, habiendo caminda pa ganashi grandi cu rebenta di tereno erfpacht, cu a haya casi pornada, tanto den caso di tereno pa construccion di vivienda como tereno grandi pa desaroyo comercial. No ta pornada nos tin un ex-ministro condena pa su participacion den e tipo di corrupcion aki, y tin otro caso similar na caminda. Ademá tin otro anterior ministro den prison pa corrupcion cu permiso di estadia. Y ainda no tin claridad kico ta haciendo di banda di gobierno pa preveni corrupcion den trayecto di e permisonan mencionada.

Tambe nos tin e caso di huurmento di permiso di horeca unda tin caso di varios decada unda e doño di e permiso original a keda cobra 'huur' pa algo cu mester tabata regla adecuadamente pa e propio operador actual di e negoshi. E unico problema cu a surgi den tanto aña di control deficiente tabata cu dado momento servicio di impuesto a bin cobra cerca doño di permiso pasobra e operador mes a somenta sin laga ningun pista... Servicio di impuesto ta responsable pa haci nan trabao debidamente pero no por fungi nunca como controlador pa otro entidad gubernamental cu no ta haci nan trabao, ni pa un ministerio cu ta keda sin adapta ley pa preveni abuso.

Na e momento aki por imagina cu ta existi cierto indignacion pa e comprension muestra pa e partner grandi den e coalicion cu tanto na nivel ministerial como parlamentario ta apoya e taxistanan. Loke nos no ta mira ainda ta un critica mas profundo cu ta yega na curazon di e asunto: e sistema di patronahe cu ta prospera riba e tipo di legislacion aki cu ta duna oportunidad pa 'parti cos pa hende'. Ta conveniente

pa critica corrupcion o abuso de vez en cuando, sigur si ta trata di contrincante politico, pero salvo algun excepcion no ta mira un condena di e sistema mes, cu ta basa riba reparti privilegio bao di e esnan cu ta fiel na e partido.

Mientras tanto, moviendo den direccion di eleccion otro aña, o antes, no ta mira un solucion ainda pa e controversia alrededor di e taxistanan, cu a yega na envolver hopi mas cu e conflicto riba su mes. Ta di aprecia cu despues di tres aña den gobernacion e ministro encarga cu transporte y integridad a tuma un posicion fuerte den un asunto unda claramente e tin e responsabilidad pa actua. Cu esey ta trec'e den conflicto cu e partido grandi tradicional cu mihor cu cualkier ta comprende masha bon cu no por laga ningun hende mishu cu e base di amiguismo y nepotismo cu a penetra den tur area di gobernacion, ta mas cu logico. Ya cu e asunto a yega asina leu caba, ta bira dificil pa yega na un solucion negocia cu e partner mayoritario y e taxistanan, sin entrega loke a keda di credibilidad cu e partner junior den gobierno tin cu e votadornan. Realmente nos no ta mira un recuperacion di credibilidad di e partido di coalicion menor aki, despues di e debacle den e promer aña di gobernacion, unda a acepta cu den e caso di e acuerdo cu Eagle LNG, pa orden di e partido mayoritario e contrato mester a keda secreto. Entrega awor aki, mientras e tin razon den e asunto aki, lo causa cu ta poco hende lo kere ainda cu e partner menor aki lo por logra algo palpable den e gobierno aki. Y esey lo ta exactamente loke nos ta mira un y otro vez den e coalicionnan cu e partido mayoritario tabatin, unda realmente nan lo kier a goberna nan so y ta conoci pa no laga ni garnachi riba mesa pa nan coleganan di coalicion. A proposito, un detaye cu nos no a comprende di e ruta cu e mandatario en cuestion a scoge: pakico un decreto ministerial si e ministro por a simplemente anuncia cu di awor en adelante e ta implementa ley manera esaki tabata intencionada desde inicio. Si e lo tabata kier a haci un trabao mas profundo y duradero, e por a considera un cambio di ley, eliminando e partinan cu ta provoca abuso y corrupcion, manera e medio aki a propone den un analisis reciente. Ta realmente decepcionante cu hustamente e partido politico cu ta hiba tal nomber den practica no ta elimina e cosnan malo den gobernacion na nan 'raiz' pero ta ataca asunto superficialmente so.

Di e manera aki nos ta keda stanca den un sistema a base di patronahe, privilegio y nepotismo, sin avanza den direccion di un sociedad cu oportunidad igual pa su ciudadanonan. Desde 1986, cuanto realmente nos a avanza?

Aruba ta anfitrión di UPAEP - Reunion Regional di Estrategia Postal-Aduana

Gobierno di Aruba ta honra di ta anfitrión di Reunion Regional di Estrategia Postal-Duana di UPAEP. E encuentro di alto nivel aki ta uni experto y lidernan di e region pa duna atencion na e reto- y oportunidadnan den sector postal y di aduana.

Minister di Asunto Económico, Comunicacion y Desaroyo Sostenible, Geoffrey Wever a duna bon bini na e participantenan cu un discurso cual a enfatisa e compromiso di Aruba pa stimula cooperacion y innovacion den e industria vital aki. "E surgimento di e-commerce,

digitalisacion di servicio y aumento di demanda pa comercio inter-frontera a transforma con nos ta mira operacionnan postal y di aduana," e minister a bisa. Ta enfoca riba haya solucionnan tangible pa e retonan cu ta bini den e suministro postal global cu ta evolucionando y e modelonan tradicional mester wordo redefini. Den e contexto aki, e colaboracion entre aduana y servicio postal ta mas crucial cu nunca.

E ubicacion strategico di Aruba historicamente a haci'e un hub pa comercio y comunicacion. Door di tene e evento aki, Aruba ta reafirma su rol como

lider den cooperacion regional. "Aruba ta orguyoso di por ta huesped di e reunionnan di alto nivel aki y di contribui na e trabou importante cu lo tuma luga aki", e mandatario a enfatisa.

E intercambio eficiente di dato, modernisacion di regulacionnan, y e adopcion di tecnologianan nobo ta fundamental pa e futuro exito di e industria aki. Den dialogo, e reunion aki ta trata di consolida confianza y fortalece relacionnan pa "streamline" procesonan, reduci tardansa, y aumenta seguridad den e region. Esaki sigur ta desaroyonan cu ya a cuminsa inicia na Post Aruba tambe, mirando e necesidad urgente pa modernisa su modelo comercial.

E Minister a finalisa su discurso gradiciendo na Union Postal Universal y Union Postal di Las Americas, España y Portugal pa organisa e reunion vital aki, y a expresa optimismo pa e espirito di cooperacion cu lo guia e discusionnan.

Sostenibilidad den revitalisacion di Oranjestad

Lo instala parkeerplaats cu charging stations pa autonan electrico den area di Lagoen

Minister di Economia, Geoffrey Wever recientemente a tene un reunion importante cu representantenan di N.V. ELMAR, DOW y Aruparking, relaciona cu e proximo fase di revitalisacion den e area di Lagoen y Wilhelminastraat. Durante e reunion aki, a discuti e preparacionnan cu ta na caminda, como tambe e puntonan di atencion cu mester tene den cuenta pa e trabaonan pendiente.

Ta anticipa cu e trabaonan lo inicia na luna di october, cu e meta di minimalisa cualkier tipo di strobamento na e co-

mercio den e area. Den e fase aki di e proyecto, lo amplia e area di parkeo pa acapara mas vehiculonan, y promove mas accesibilidad. Den e contexto di sostenibilidad, lo instala 4 charging stations (stacion di carga) pa autonan electrico den e parkeo banda di Lagoen.

"Esaki ta demostra nos com-

promiso pa sigui stimula e transicion energetico di Aruba," segun un comunicado di gobierno. "Door di amplia e infraestructura pa carga autonan electrico y hibrido, nos ta facilita e transicion pa automobilistanan cu ta considera cambia pa e tipo di autonan aki."

Minister Wever a menciona cu ta spera cu mas y mas departamento gubernamental lo tuma e chempel y transiciona pa autonan electrico. Esaki ta sirbi tambe como un incentivo pa otro personanan considera un cambio na un auto mas eficiente, sea hibrido of electrico. "Cada un di e decisionnan aki, sea chikito awo, lo tin impacto positivo pa e proximo generacion", segun minister Geoffrey Wever.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante 'reparatietoeslag', 'praktijkondersteuner' y mas...

Den e edicion aki di nos column semanal tocante nos idioma nacional Papiamento, nos ta bay atende e influencianan di ultimo tempo di varios banda, pa cual nos no tin un palabra o concepto propio, loke ta hiba nos na adopta e palabra manera e ta den e idioma original. Manera bisa na varios ocasion anterior, esaki ta un proceso cu nunca ta para; contacto cu otro idioma ta tuma lugar tur dia y na cualkier momento ta aparece algo nobo.

Nos propio corant mes ta un fuente grandi di e novedadnan aki. Por ehemplo, nos ta hayando pa basta tempo caba cierto palabra for di e colaboracion cu Hulanda riba varios tereno, loke ta trece nos algo manera 'praktijkondersteuner'. Nos tin algo similar cu por sirbi como traduccion? No, ta trata aki di algo tipicamente Hulandes, unda e mediconan di cas a haya un persona di apoyo den nan despacho cu ta alivia nan trabao den comunicacion cu e pacientnan. No ta trata di e asistente cu ta atende administracion, sino un persona cu cierto preparacion medico cu ta atende pacient durante nan tratamiento, den colaboracion y comunicacion cu e medico mes. Algun sugerencia den nos propio idioma? Nos no tin, pero gustosamente lo scucha cualkier propuesta. Y si no, e ta keda anto 'praktijkondersteuner'.

Otro palabra Hulandes cu por cierto no ta di Hulanda pero cu a nace aki mes, ta 'reparatietoeslag'. Mas di 10 aña pasa e palabra a surgi den labor gubernamental unda idioma Hulandes ta domina. Un 'toeslag' ta un adiccion, un suplemento, algo extra cu ta pone hunto cu por ehemplo salario di un persona. E 'toeslag' nos tabata conoce caba den por ehemplo administracion di salario na Hulandes, y sigur den gobernacion. Di unda e 'reparatie' ta bin anto? Esey ta relaciona cu e situacion local, unda den consulta 'trpartite' a yega na e conclusion cu esnan cu e cartera mas modesto tabatin mester di algo extra pa alivia nan situacion precario financiero. Algo anto pa 'drecha' nan situacion. Naturalmente ta keda un debate cuanto realmente e 'reparacion' ta yuda, pero esey no ta tema pa discuti aki. Aki atrobe nos ta keda sin propone un 'traduccion' na Papiamento, tambe pasobra e nomber a 'pega' caba. Si ta insisti riba un propuesta o descripcion, o bo mester splica un hende cu no tin conocimiento di Hulandes, e ta un 'compensacion o suplemento di alivio'.

Ora si tin traduccion adecua

Banda di e casonan describi aki riba, nos tin tambe e casonan unda si nos tin un traduccion adecua pa un palabra cu ta drenta nos orbita y nos ta desea di busca un traduccion corecto. Esaki ta keda un tarea dificil unda conocimiento debido di nos idioma ta importante. Un bon ehemplo ta e verbo Ingles 'to enforce' cu nos a yega di trata caba den pasado, pero nos ta mira cu keto bay ta purba traduci esaki cu 'enforza' o 'enforsa'. Pakico no bay directamente na loke 'enforce' ta encera? Den terminologia legal 'to enforce' ta significa 'impone cumplimiento'; den caso di ley, 'law enforcement' ta significa 'percura pa cumplimiento di ley' o 'impone cumplimiento di ley'. Nos por comprende cu den e caso aki tin persona ta opta pa 'papiamentiza' e palabra 'enforce' cu 'enforsa', ya cu por ehemplo na Spaño tampoco no tin un termino conciso pero ta hiba nos na un descripcion, manera 'aplicación de la ley'; esaki riba su mes lo no ta un mal sugerencia pa Papiamento: 'aplicacion di ley'.

En todo caso, nos ta opina cu 'enforsa' ta keda zona straño. Motibo pa esaki ta tambe cu hunto cu 'to enforce' nos ta haya cu 'to reinforce' tambe ta denta nos idioma. Esaki ta algo completamente diferente; e traduccion corecto ta 'reforza' o 'fortifica', ambos palabra cu ta pertenece na nos idioma pa probablemente algun siglo caba. No tin absolutamente ningun motibo pa papia di 'reenforza' o algo parecido, loke nos ta mira regularmente den nos medionan.

Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki

Afl. 235.000,-

Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto.

sorteo ta awe nochi 7:45 pm

HUNGA AWO

Facebook, X, Instagram, YouTube icons

HOH cu estadisticanan pa luna di juli 2024

Durante vakantie a nace menos baby y ocupacion di cama ta mas abou

Horacio Oduber Hospital un bes mas ta comparti su estadisticanan pa loke ta luna di juli 2024 cu tin como meta brinda transparencia na comunidad di Aruba. E cifranan aki ta duna un indicacion di loke ta sosode na nos Hospital pa loke ta cuidu, cuanto pashent ta atende mensualmente, cuanto baby a nace pero tambe e parti di diagnostico y donacion di sanger.

Durante luna di juli 2024 a hospitalisa 813 pashent cual ta menos cu na luna di juni (867 pashent). Di e 813 pashent hospitalisa un total di 515 pashent a drenta cu emergencia y solamente 24.1% tabata

planea. E pashentnan den Hospital a keda un promedio di 4.6 dia y durante luna di juli e ocupacion di cama tabata 76.6% cu ta mas abou cu lunanan anterior, pero si usual durante periodo di vakantie.

A tuma luga 557 operacion cual ta casi mescos cu luna pasa. A nace un total di 51 baby (29 mucha homber y 22 mucha muhe) na juli. Y tambe na juli nos donantenan di sanger a pasa Bloedbank y a haci un total di 197 donacion di sanger cu ta 37 donacion mas cu na luna di juni.

Departamento di emergencia a mira un total di 2,876 pashent, cual ta menos cu luna

pasa (3,007 pashent) y un total di 40.6% no tabata pashent cu caso di emergencia.

Na juli specialistanan den servicio di HOH a haci un total di 7,509 consulta cu pashent na e diferente policlinicanan. Departamento di radiologia a haci un total di 5,059 test manera CT scan, MRI y mas. Un total di 15,769 peticion a drenta pa LABHOH haci test cual ta 3,250 mas cu na luna di juni. Y un total di 716 pashent a bay cas durante luna di juli despues di nan admision na Hospital.

Informacion ta esencial y pues por bishita nos 24/7 via nos website www.arubahospital.com of diferente pagina

di medionan social. Y mas importante ainda nos team di profesional ta brinda cuidu di calidad 24/7 tambe demost-

rando diariamente cu HOH semper t'ey pa comunidad y tambe turista!

Wit Gele Kruis y AZV a firma acuerdo pa amplia e cantidad di POH pa yuda cu e retonan di salud mental

Diahuebs Atardi Minister di Turismo y Salud Publico Sr. Dangui Oduber hunto cu colega minister Rocco Tjon a anuncia cu un acuerdo a wordo firma entre Wit Gele Kruis y AZV pa amplia e cantidad di praktijk Ondersteuner Hulp (POH) pa atende y yuda cu e reto di salud mental. Ta pa prome biha den historia cu lo tin POH pa salud mental.

E acuerdo aki ta significa un

paso den e compromiso pa mehora e calidad di servicio di cuidu. E acuerdo aki ta yuda pa fortifica e prome liña di cuidu medico y fungi como un miho apoyo cu e reto di salud mental. Ministerio di salud publico aña pasa a firma un acuerdo di cuidu (zorgakkoord), caminda a trece tur e actornan di cuidu hunto pa asina firma e acuerdo cu ta determina e direccion y futuro di cuidu medico na Aruba. Den e acuerdo aki a determina kico ta e prioridadnan pa

cuidu medico.

Un di e temanan mas importante den e acuerdo aki tabata e fortificacion di e prome liña di cuidu y a formula e meta-nan cu ta bay traha riba dje den periodo 2024-2027 cuannan ta:

- (1) Aumenta e cantidad di dokternan di cas y baha e cantidad di asegurado pa dokter di cas;
- (2) Crea mas cupo den e estudio di dokter di cas na Im-

san; huisartsen opleiding; (3) Amplia e cantidad di POH y ofrece e estudio completo; (4) Inverti den formacion pa assistentnan di dokter di cas

Finalmente, Minister Dangui Oduber su maneho y vision ta sigui traha pa mehora calidad di cuidu y servicio. Haci inversionnan den cuidu y percura pa por garantiza cu e fondo di AZV ta keda sosteni-

bel y garantiza pa keda ofrece e mesun pakete di seguro cu ta uno hopi amplio pa nos na Aruba.

Danki na e crecemento di nos pilar economico di turismo, cu awe a permiti pa dedica mas recurso pa mehora y inverti den salud mental y pa sigui aporta mas den nos trahadornan cu ta traha den e sector di cuidu.

Corsou su hospital mas grandi ta den peliger di collapse; sosten di Hulanda mira como inevitabel

(CuraçaoChronicle) - Corsou su hospital general mas grandi, Curacao Medical Center (CMC), ta enfrentando un crisis financiero di proporcion cu no a premira.

E hospital no por cubri su gastonan mas, cual a causa un deterioro den servicio di cuido di salud y renuncia en masse entre e empleadonan medico.

Expertonan ta advirtiendo cu sin sosten financiero inmediato di Hulanda, e isla su sistema di cuido di salud lo collapse.

CMC tin tempo caba ta lidia cu dificultadnan financiero desde su apertura den 2019, sinembargo e situacion awo a bira uno critico.

Un rapport confidencial recien di KPMG, obteni pa FD, ta enfatisa e pais su falta di habilidad pa cumpli cu e obligacion di pago den termino corto.

E calidad di cuido a cay bao standard aceptabel, segun Gilbert Martina, president di e directiva di e hospital a comenta.

“Nos no ta purbando keda afloite den awa, nos ta den riesgo di hoga.

Cuido basico den varios departamento, manera gastroenterologia, oftalmologia y

neurologia, hopi biaha no ta disponibel,” el a comenta.

Peticion pa intervencion Hulandes
E hospital su maneho a haci un apelacion urgente na ambos gobierno di Corsou y Hulanda, buscando asistencia inmediato.

Luna pasa, un carta a ser manda na e isla su gobierno, cual tambe a ser manda na e ministerionan Hulandes di Interior y Salud, ademas di miembronan di parlamento Hulandes.

Lidewijde Ongerling, president di Cft, cual ta supervisa, e finanzas di e parti Caribeense di Reino Hulandes, a confirma e gravedad di e situacion.

“E hospital su deficit operacional ta aumentando, lagando un peso significativo riba ambos e hospital y e pais.

Mientras cu e ta primeramente Corsou su responsabilidad pa resolve esaki, e futuro di cuido di salud riba e isla ta profundamente preocupante,” el a splica.

Tecnicamente bancarota pa varios aña

Expertonan ta premira cu Hulanda lo eventualmente mester carga e costo di e crisis aki.

“Nos gobierno mester tuma accion pa preveni un collapse completo y emergencia di

cuido di salud,” Martina a adverti. El a expresa preocupacionnan cu sosten structural for di Hulanda pa cuido di salud dentro di Reino no ta evitabel.

E problemanan financiero na CMC ta bini for di e hospital su construccion, cual ta surpasa e presupuesto, lagando e facilidad tecnicamente bancarota for di su creacion.

E hospital ta depende riba gobierno pa 85% di su ingreso, primeramente via e isla su sistema di cuido di salud basico. Sinembargo, e gastonan cu ta keda aumenta a surpasa completamente e ganashi genera.

No tin placa disponibel pa mantenimiento ni tampoco inversion den ekipo nobo, y vacaturanan ta birando cada biaha mas dificil pa yena mientras varios dokter ta sa-

liendo for di e isla.

“Un di 5 especialista medico ya caba a bay of tin plan di bay,” CMC su director medico Ingemar Merkies a bisa. Debe acumulando y recurso-nan limita
E construccion di CMC a ser financia grandemente pa prestamonan di Hulanda, cu en total ta yega na 200 miyon euro.

Sinembargo, e gastonan a obliga banconan local duna prestamo adicional. Pa fin di aña 2023, e hospital su debe total a yega te na 543.4 miyon florin, segun e rapport di KPMG.

E likidacion tambe ta anticipa di aumenta na 30.5 miyon florin pa fin di e aña aki.

E hospital su problema financiero ta empeora pa Corsou su desafionan economico

amplio, incluyendo e ceramento den aña 2018 di su refinaria di azeta di e pandemia di COVID-19, cual a impacta severamente e isla su economia.

Hulanda ya caba tambe a provee casi 500 miyon euro den alivio di COVID-19 pa Corsou, y e isla tambe ta purbando di salba su compania di seguro Ennia, na un costo similar.

Ex parlamentario Hulandes Andre Bosman, ken a sigui e problema di cerca durante e tempo aki den parlamento, ta anticipa cu e proposicion final pa e crisis aki lo cay den man di Hulanda.

E ta kere cu e exodo di dokter ta marca un escala peligroso. “Si dokternan stop di traha, cuido di salud ta stop y cos ta bira serio. Mester tuma accion pa cu e situacion” el a declara.

ANUNCIO IMPORTANTE

Directie Financiën ta sera dialuna 26 augustus 2024 di 3:00 pm – 4:30 pm pa publico pa motibo di un reunion interno pa personal.

**Nos disculpa pa cualkier inconveniencia.
Diamars 27 augustus 2024 lo habri bek pa publico.**

Di antemano masha danki pa e comprension y cooperacion.

Directie Financiën

Campaña lansa haciendo yamado pa hende email lider di NSC den sosten di un mucha homber di Armenia

(AP) - Un campaña a ser lansa pa encurasha hende email Pieter Omtzigt y su partido NSC pa purba preveni e deportacion di hoben di 11 año Mikael pa Armenia.

E movimiento a ser inicia pa e organisacion DeGoedeZaak, cual ta haci yamado na hende pa email y "tin un bista pa e dimension humano."

E hoben di 11 año Mikael a nace na Hulanda. Den juli, e Senado a informa su persona y su mama cu nan lo ser deporta pa Armenia despues cu nan peticion pa permiso a ser nenga. Varios campaña a ta andando pa yuda ambos keda na Hulanda. E peticion inicia pa DeGoedeZaak a ser firma mas di 88,000 biaha.

"E caso di Mikael y su mama

ta simbolico di con e gobi-erno ta trata muchanan cu tin rais na Hulanda. E interes di e ciudadanonan mester ta central pa e estado constitucional cu Pieter Omtzigt a boga p'e durante eleccion y nos tin cu aplica un dimen-sion humano na esaki. Tambe esaki ta e motibo dicon nos ta haci un yamado pa un per-miso di residencia pa Mikael y su mama," director di De-GoedeZaak a bisa.

E siman aki, tur lider di frac-cion isquierdista den Tweede Kamer a haci pedido na Min-ister di Asilo Marjolein Faber pa aborta e plannan di depor-tacion di Mikael. Nan a haci esaki cu un carta publica den Volkskrant. Nan a skirbi cu ningun ley ta prohibi e Gabi-nete di mantene Mikael na Hulanda.

Prome Minister Hulandes ta prohibi smartphone for di reunionnan di gabinete a causa di preocupacion di spionahe

(NLTimes) - **Prome Minister Dick Schoof a prohibi smartphone y otro dispositivo electronico for di reunionnan oficial di gabinete.**

Ministernan, Secrtarionn di Estado y otro ambtenaarnan mester pone nan dispositivo den un caminda separa. "E menasa di spionahe nunca ta caduca y e ta completamente un medida propio," Prome Minister a splica tocante e decision dilanti conseho di Minister diabierna, NOS a reporta.

Schoof, anteriormente e hefe di servicio di inteligencia AIVD, a enfatisa cu "tur dispositivo electronico" tin microfoon y cu tin paisnan cu ta interesa den e decisionnan tuma na Hulanda. "Bo mester kier preveni esaki, pues e ta un medida hopi simpel."

Gabinetenan anterior hopi biaha tabatin Minister cu ta laga nan telefon pafo di e reunionnan, pero no semper. Schoof no kier a duna comentario tocante e trabao di esnan cu a bin prome cune ni tampoco si nan a

tuma riesgo innecesario. Diferente evaluacionnan a ser haci na e momento ey, y "posiblemente mi tin un tiki mas experiencia cu e tipo di cosnan aki," el a bisa.

Schoof a implementa e prohibicion inmediatamente despues cu su Gabinete a drenta oficina. Segun su persona, tur Minister a acepta esaki. "Mi a keda di acuerdo cu mi lo organisa break cortico regularmente pa asina tur hende por bay atende nan telefon, pero te hasta esnan mas adicto na nan telefon gusta ora cu nan no tin nan telefon pa un rato," e Prome Minister a comenta. Minister Judith Uitermark di Interior, responsabel pa AIVD, a enfatisa cu no tabatin indicacion cu e Ministernan ta ser vigila durante reunionnan di Gabinete. E Prome Minister su prohibicion di telefon ta mas "pa motibo cu kier ta sigur. Y realmente e kier di garantisa cu ora nos trata informacion secreto cu otro, e ta dialoga di e manera mas safe posibel," el a bisa probme cu e reunionnan semanal di Gabinete, ANP a reporta.

4 partido a yega un acuerdo pa un gobierno nobo na Sint Maarten

(CuraçaoChronicle) - **Riba diahuebs 4 partido politico na Sint Maarten a tuma un paso significativo den direccion di forma un gobierno nobo pa medio di firma un declaracion di intencion di confirma nan cooperacion.**

E 3 partidonan aki ya caba tin tempo trahando hunto bao e liderazgo di Prome Minister Luc Mercelina, ken un biaha mas lo asumi e rol di lider di gobierno.

E coalicion nobo aki tin e mayoria cu 9 di e 15 asiento cu tin den parlamento. Mercelina a expresa su gratitud na e publico pa e sosten durante e eleccionnan.

E partidonan a keda di acuerdo

tambe na e distribucion di e ministerionan y tin meta di rapidamente implementa reformanan, incluyendo ahusta e sistema electoral y corta e proceso cu hopi biaha ta demasiado largo di screening pa ministernan.

Na Sint Maarten, e ta custumber pa partidonan rapidamente tuma e iniciativa pa forma un coalicion despues di e eleccion. Gobernador di e isla, net prome cu a firma, a anuncia cu el a cuminsa un ronda di consulta.

LUNA DI LOCURA!

CUMpra 2 LOTTO 5 Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS!

CON PA HUNGA?

CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 ADICIONAL LOCO COMPLETAMENTE GRATIS Ariba E MESUN TICKET! MAS BO CUMpra, MAS TICKET LOCO GRATIS BO LO RICIBI!

PROMOCION TA VALIDO TE CU 31 DI AUGUSTUS

Pa mas informacion yama 525-7555 of bishita nos website lottoaruba.com

www.lottoaruba.com

Argentina: Senado ta aproba aumento di gasto di pensioen contra austeridad radical di presidente Milei

(AP) — Senado Argentino a desafía presidente Javier Milei diahuebs ultimo pa pasa un aumento di gasto pa pensioen cu lo costa al menos 0.4% di GDP di e pais, den un golpi na e programa fuerte di austeridad di e presidente.

E golpi contra e presidente derechista a pone un luz riba su debilidad den Congreso, unda legisladornan iskierdista tin poder. E legislacion, cu ya a pasa den e camara menor na juni, a pasa Senado den un voto 61-8. Tur menos un legislador cu a vota contra e ley tabata di partido di Milei, un señal cu aliadonan di e presidente no a logra negocia cu partidonan derechista mas modera.

Milei a priminti di destrui legislacion cu ta mina su plan “zero deficit.”

“Congreso, den un acto di populismo demagogico, a sanciona un ley irresponsable, ilegal y inconstitucional cu ta crea gastonan exorbitante,” oficina di Milei a bisa riba rednan social. “Gobierno ta bay veto e proyecto aki, pa-

sobra no tin miedo di paga e gastonan necesario pa saca e pais aki for di e decadencia den cual a hink’e.”

Legisladornan por surpasa su veto door di bolbe pasa e ley cu mayoria di dos tercer parti.

Pasobra partido libertario di Milei ta controla menos cu 15 porciento di Congreso – y apenas siete di e 72 asiento

den Senado – e presidente pa largo a depende riba decreto-nan ehecutivo pa baha estado, corta gasto publico y desregula economia Argentino.

Despues di seis luna a cargo, finalmente el a logra su prome victoria legislativo na juni, ora su ley di reforma economico a pasa den Senado mientras manifestantenan a tira Molotov cocktail pafo.

E victoria aki yega despues di simannan largo di negociacion y compromisonan dificil.

Pero e ley di pensioen, cu ta pone un aumento di mas di 8% den beneficio di retiro e aña aki, a menasa di rebiba miedo di inversionistanan tocante e habilidad di Milei pa implementa su agenda radical cu meta pa rescata economia

Argentino – notorio pa default di debe, gasto exagera y inflacion descontrola.

Den prome seis luna di aña, Milei a logra un surplus fiscal extremadamente inusual door di reduci gasto estatal, stop proyectonan di obra publico y reduci transferencia di ganashi na provincianan.

Legisladornan di oposicion a elogia e ley, cu ta inclui ahuste pa costo di bida pa pago di pensioen pa compensa e tasa di inflacion di 260% na e pais. Desde 2017, sostenedornan di e ley ta bisa, pension na Argentina a perde 45% di su balar mientras prijs ta aumenta y moneda di e pais a cay contra e dollar.

E pensioen minimo mensual ta alrededor di \$233 mientras e canasta di bienes y servicio tipicamente usa pa calcula inflacion ta costa como \$300 pa luna.

Sostenedornan di Milei ta bisa cu e ley ta bay caba cu finanzas di Argentina na un momento unda gobierno ta purbando di baha gasto lo mas posible.

Mexico ta protesta critica di embahador Mericano contra propuesta di reforma hudicial

(AP) — Mexico a bisa ayera cu ta mandando un nota diplomatico protestando supuesto interferencia Mericano, despues cu e embahador di Merca a critica abiertamente un propuesta di reforma hudicial Mexicano cu lo pone tur hues postula pa eleccion.

Presidente Andres Manuel Lopez Obrador a yama e comentarionan “falta di respet pa nos soberania nacional” y a bisa cu ta interferi den asunto domestico di Mexico, agregando cu “mi ta spera cu esaki no ta bay pasa atrobe.”

Diahuebs ultimo, embahador Mericano, Ken Salazar a bisa cu e cambionan ta representa un “riesgo” pa democracia Mexicano y cu nan ta menasa “e relacion comercial historico” entre ambos pais. Criticonan ta teme cu e cambionan constitucional ta un intento di Lopez Obrador pa debilita e independencia di e hudiciario.

E nota diplomatico a bisa cu e comentarionan di e em-

bahador ta “representa un interferencia inaceptable, un violacion di soberania di Mexico.”

E propuesta pa rekeri huesnan postula pa eleccion, cu ainda no a keda aproba, a genera critica di inversionista y institucionnan financiero den dianan recien, cu e Peso Mexicano cayendo di manera stabiel den mercadonan di moneda. Diamars, Morgan Stanley a baha su recomendacion pa inverti na Mexico, bisando cu e reforma lo “aumenta riesgo.”

Otronan, manera Citibanamex, a adverti cu si e propuesta pasa, e por nifica e “cancelacion di democracia.”

E reforma proponi tambe a genera welga di trahador y hues di corte federal den varios parti di Mexico e siman aki.

Si e keda aproba, e medidanan lo permiti virtualmente cualkier persona cu un diploma di ley cu algun aña di experiencia como abogado pa bira hues mediante voto popular. Si demasiado candidato reg-

istra pa un posicion di hues, lo scoge e candidatonan final esencialmente door di hinca nan nomber den un sombre y tene un loting.

Mirando e victorianan electoral mayor di partido Morena di Lopez Obrador na juni, academico, institucionnan financiero y empleado di corte ta bisa cu e cambionan lo habri caminda pa yena corte cu huesnan cu color politico. Esey por duna e partido gobernante control di tur tres brasa di gobierno y dal un golpi na “checks and balances”, nan ta adverti.

Congreso recien eligi di Mexico mester aproba e propuesta, despues di asumi su cargo dia 1 di september cu Morena y su aliadonan den mayoria. E termino di seis aña di Lopez Obrador ta caduca dia 30 di september, y presidente electo Claudia Sheinbaum tambe a defende e propuesta.

Mientras cu Salazar a bisa cu elimina corrupcion den hudiciario na Mexico no ta un mal idea, el a expresa preocupa-

cion profundo pa e prospecto di eleccion di hues. “Eleccion directo di hues ta representa un riesgo pa e funcionamiento di democracia Mexicano, y e integracion di economianan Mericano, Mexicano y Canades,” Salazar a bisa. Tabata comentarionan inusual pa Salazar, un embahador pa largo critica pa ta demasiado subordina na e presidente Mexicano y kende anteriormente a defende fuertemente e derecho di Mexico pa defende su hudiciario y su industria di energia.

Lopez Obrador a bisa cu ta parce cu Departamento di Estado Mericano a manda Salazar haci e comentarionan. Salazar a haci e comentarionan despues cu algun grupo di industria Mericano a skirbi Secretario di Estado Mericano, Antony Blinken anteriormente den e siman kehando cu e reforma lo por debilita proteccion pa inversionista y faborece companianan estatal Mexicano. “Esaki no ta Ken,” Lopez Obrador a bisa. “Ken ta e vocero, esaki ta Departamento di Estado.”

Venezuela: Corte Supremo ta certifica Maduro como ganador di eleccion presidencial

(AP) — Corte Supremo Venezolano a sostene e declaracion di presidente Nicolas Maduro cu el a gana eleccion presidencial luna pasa, y a bisa cu conteo di voto publica online mustando cu el a perde ta falsifica.

E veredicto ta e intento mas recien di Maduro pa stop protesta y critica internacional cu a bin dilanti despues di e voto dia 28 di juli, den cual e lider socialista auto-proclama tabata buscando un di tres termino di seis aña.

Corte Supremo ta yen di hende leal na Maduro y casi nunca a duna veredicto contra gobierno. E decision, lesa diahuebs den

un evento den presencia di oficialnan senior y diplomatonan stranhero, a yega den respuesta na un solicitud di Maduro pa revisa e total di e votonan mustando cu el a gana pa mas di 1 miyon voto.

Coalicion principal di oposicion a acusa Maduro di purba horta eleccion.

Danki na un accion na e sitio riba dia di eleccion, boluntarionan di oposicion a logra colecta copia di conteo di voto di 80% di e 30mil urna di votacion na e pais, cu ta muestra cu candidato di oposicion, Edmundo Gonzalez a gana pa un margen

di mas cu 2-pa-1. E actanan oficial di conteo cu cada mashin di votacion ta print tin un QR code cu ta hacie facil pa cualkier persona verifica e resultadonan y ta casi imposible pa replica. “Un intento pa hudicialisa e resultadonan no ta cambia berdad: nos a gana abrumamentemente y nos tin e registro di votacion pa prob’e,” segun Gonzalez a bisa para dilanti di un bandera di Venezuela, den un video riba rednan social.

Certificacion di Corte Supremo di e resultadonan ta contradeci hallazgonan di expertonan di Nacionnan Uni y Centro Carter, cu tabata invitado pa observa eleccion, y cu ambos a determina cu e resultadonan anuncia pa autoridadnan tin falta di credibilidad. Especificamente, e expertonan externo a nota cu autoridadnan no a publica un bista detaya di resultado di cada un di e 30mil urna di votacion,

manera nan a haci den casi tur eleccion anterior.

Gobierno a declara – sin evidencia – cu un atake cibernetico di hackernan di North Macedonia a retrasa e conteo di voto riba e anochi y publicacion di e resultadonan desagrega.

Gonzalez tabata e unico di 10 candidato cu no a participa den auditoria di Corte Supremo, un hecho nota pa e huesnan, kende den nan veredicto ta acus’e di purba di genera panico. E ex-diplomatico y su sostenedor principal, lider di oposicion Maria Corina Machado, a sconde despus di eleccion mientras forsan di seguridad a aresta mas cu 2mil persona y a tuma accion contra manifestacionnan protestando e resultadonan.

Cantidad di gobierno stranhero, incluyendo Merca como tambe varios aliado di Maduro a haci un yamado pa autoridadnan publica e resultadonan detaya.

Haiti ta detene sospechoso den asesinato di un pareha misionero di Merca y un hefe di organisacion non-profit

(AP) — Polis na Haiti a detene un sospechoso den e tiroteo fatal di un pareha misionero di Merca y un homber Haitiano cu tabata hefe di un organisacion non-profit den un atake pa perpretadornan na comienso di aña cu a shock hopi den e pais Caribeense.

E asesinato di dia 23 di mei di misioneronan Davy Lloyd y su casa, Natalie Lloyd, y Jude Montis, e director di Missions in Haiti Inc., un organisacion basa na Oklahome, Merca, a ser culpa riba gangnan invadiendo e capital y otro ciudadnan. E asesinato a tuma luga den e comunidad di Lizon, den parti nort di Port-au-Prince. E ciudad a cay bao di violencia di gangnan cu ta controla 80 porciento di e capital Haitiano. Un video publica riba red social diaranson pa e polis nacional di Haiti ta muestra un homber di 52 aña cu man den boei, acusa di ta involvi den e asenatonan di e pareha Lloyd y Montis. Arestonan den asesinato di profiel halto no ta comun na Haiti. Den e video, e sospechoso ta nenga cualkier envolvimento den e asenatonan. No tabata inmediatamente claro si e homber a haya cargo y si e tin un abogado.

Polis a bisa cu e telefon di e sospechoso a ser usa pa haci yamadanan despues di e asesinato, pero e homber a rechasa e acusacion. E pareha hoben—Davy tabatin 23 aña y Natalie solamente 21—mester a celebra nan di dos aniversario di casamento na juni.

David Lloyd a bisa cu su yiu homber a yam’e e anochi di e

atake, contando e cu e gangnan a forsa nan pa habri e heki di e terno di mision y a horta den e luga prome cu diripiente el a cera telefon. El a bisa cu e gang a cuminsa los tiro riba su yiu homber y e otro prome cu nan a drenta e cas y a mata nan. Despues na a cende e cas na candela, Lloyd a bisa, agregando cu mas di 100 miembro di gang por a participa den e atake. E compuesto di mision a cera desde e tempo ey, pa prome biaha den 26 aña, y e muchanan cu e mision a sirbi a relocalisa pa un comunidad mas safe. “Tin demasiado gang den e area,” Lloyd a bisa. “E pais en general ta parce incurable.” For di januari pa mei, a reporta mas cu 3,200 asesinato na Haiti, cu violencia di gang lagando mas cu mita di un miyon hende sin cas, segun e Organizacion di Nacionnan Uni (ONU). Na februari, gangnan a lansa atakenan coordina riba infraestructura gubernamental clave, a invadi warda di polis y a los tiro den e aeropuerto internacional, forsanando e pa cera pa casi tres luna. Perpretadornan tambe a invadi e dos prizon mas grandi na Haiti, liberando miles di prizonero.

Cu autoridadnan Haitiano incapaz pa mancha e caos, e forsa policial di Kenia a yega na juni pa lidera un mision multinacional, casi dos aña despues cu e gobierno Haitiano a pidi despliegue urgente for di un forsa stranhero.

Den e video di polis, un narador ta bisa cu e investigacion den e caso ta andando: “Cualkier persona cu ta involvi den e asesinato, bo turno lo yega. Bo lo ser deteni.”

DIASABRA 24 DI AUG

LOTTO DI DIA

ROLLDOWN

Ganado Garantisa!

AFL 150.000,-

Si no tin ganado cu 5 number bon, e ta bay na esun cu tin 4 number bon y asina e ta keda Roll Down te ora tin ganado!

Corda pidi pa bo Facilito y gana premio cash instantaneo!

www.lottoaruba.com

Facebook, Twitter, Instagram, YouTube icons

lotto
Continúa!

Andrew Tate bao detencion na pa acusacion nobo di traficacion di hende involucrando menornan di edad

(AP) - Un corte na capital di Romania diahuebs a pone e influencer di internet Andrew Tate bao detencion na cas pa 30 dia, mientras fiscalnan ta investiga un caso nobo cu ta trata acusacion di contrabanda di menornan y relacion sexual cu un menor.

Bucharest Tribunal su decision ta bini un dia despues cu fiscalnan a detene 6 persona incluyendo Tate, di 37 aña y su ruman homber Tristan di 36, despues cu polis enmascara a haci un inval na 4 cas den Bucharest y Ilfov.

Fiscalnan a pidi corte pa mantene e ruman hombernan den custodia pa 30 dia. Tristan a ser poni bao control hudicial, cual tipicamente ta trata restriccioannan geografico y reportando periodicamente na polis.

E ruman hombernan su vocero Mateca Perescu, a responde na e decision bisando cu e hues a nenga e fiscalnan su peticion a causa di e rumannan su "comportamento

ehemplar" mientras cu anteriormente nan tabata bao medida di detencion preventivo den un caso separa, y nan ta firmemente nenga tur e acusacionnan contra nan y "ta keda constante den comprobante nan inocencia."

E rumannan Tate, kendenan ambos ta ex kickboxer y ciudadano dual Britanico y Mericano, y caba ta wardando huicio na Romania den un caso di contrabanda di ser humano cu dos hende muhe di Romania.

Fiscalnan di Romania a formalmente acusa tur 4 aña pasa.

Den e caso nobo, Romania su agencia contra crimen organisa DIICOT a bisa cu e ta investigando acusacionnan di contrabanda humano, incluyendo menornan di edad, relacion sexual cu un menor di edad, forma un grupo di crimen organisa, labamento di placa y declaracionnan di influencia.

E crimennan acusa a sosode entre 2014 pa 2024.

DIICOT a bisa cu e acusadonan a usa e metodo "loverboy" pa explota 34 victima vulnerabel cu a ser obliga produci material pornografico pa un tarifa online y cu e mas di 2.8 milyon dollar genera den ganashi a ser confisca y wanta pa e sospechosonan.

Un homber no nombra tambe a explota sexualmente un stranhero di 17 aña, DIICOT a acusa, a bisa cu el a keda cu 1.5 milyon dollar genera cu e actividad criminal.

E mesun homber aki "den varios ocasion a tin relacion sexual y actonan sexual" cu un hoben di 15 aña segun e agencia ta acusa.

Pafo di corte despues cu e hues a entrega e ordo di detencion na cas, Andrew Tate a conta reporteronan cu hopi di e supuesto victimanan den e caso nobo tin declara-

cionnan den defensa di e hende homber.

"Esaki ta un complot, e ta absolutamente fies y mi respet pa e hues cu a mira esaki y a laga nos den libertad," el a bisa.

Andrew Tate, ken actualmente tin 9.9 milyon sigui riba e plataforma X, ta conoci pa expresa su punto di bista misogeno online y den varios ocasion a acusa cu e fiscalnan no tin evidencia den su contra y cu tin un conspiracion politico pa silenciar su persona.

Anteriormente el a ser prohibi di varios plataforma di red social pa punto di bista misogeno y mensahe di odio.

"Durante henter e proceso criminal, e personanan investiga ta beneficia di e derechonan di procedura y e garantianan cu eCodigo di Procedura Criminal ta provee, ademas di asumi nan inocencia," DIICOT a bisa.

Durante e inval di polis riba diaranson, cual tambe ta involucra busca den e rumannan Tate su propiedad grandi alrededor di Bucharest, autoridadnan a confisca 16 vehiculo di luho, un motorbike, laptop, miles di dollar den cash, holoshinan di luho y drive di data.

E caso mas recien contra e rumannan ta agrega un litania di preocupacion legal contra nan. Despues di e rumannan su detencion den december di 2022, nan a ser deteni pa 3 luna prome cu nan a ser cambia pa detencion na cas.

Despues nan a ser restringi na Bucharest, despues Ifov y despues Romania.

Den april, Bucharest Tribunal a declara den e caso aki cu e fiscalnan su caso contra nan ta cumpli cu e criteria legal y cu un huicio por cuminsa pero no a pone e fecha pa esaki.

Luna pasa, un corte a retira un decision anterior cu ta permiti e rumannan sali for di e pais mientras nan ta warda corte.

E corte anterior a declara dia 5 di juli cu nan por sali for di e pais siempre y cuando nan permanece den e Union Europeo. E decision aki tabata final.

Den maart, e rumannan tambe a presenta dilanti Bucharest Court of Appeal den un caso separa, despues cu e autoridadnan Britanico a emiti ordo di detencion a causa di acusacion di agresion sexual den un caso di Reino Uni cu ta for di aña 2012 pa 2015.

E corte di apelacion a otorga e peticion pa extradita Tate pa Reino Uni, pero solamente despues cu e proceso legal na Romania a conclui.

E caso ta marca un di esnan mas compleho den mundo di influencer actualmente.

Aunke Andrew Tate tin hopi fanatico, primeramente masculino, tambe e ta un personalidad online cu tin tempo ricibiendo critica di hende muhe a causa di su comentarioan misogeno, cual ta haci e caso aki a capta atencion amplio di publico.

Comite Olimpico Arubano ta yama bon bini na nan atleta Olimpico, Ethan Westera

Diahuebs atardi, e atleta elite di Aruba, Ethan Westera, a yega Aruba despues di a permanece pa mas cu mita aña na Francia. Luna pasa, Ethan a haci historia pa Aruba door di logra obtene un di ocho lugar den su disciplina IQFoil, e posicion aki ta esun mas halto den historia di Aruba su deporte na Weganan Olimpico. Pa cu esaki, Ethan a ricibi un Diploma Olimpico cu ta reconoce e mihor Top 8 atletanan di e Weganan. Nunca antes un atleta di Aruba a logra un posicion asina halto den Weganan Olimpico.

bronan di Comite Olimpico Arubano, acompaña pa secretaria general, Sra. Nicole Hoevertsz, y Minister di Enseñansa y Deporte, Sr. Endy Croes.

team masha grandi mes envolvi y tur a pone nan granito cu awe Ethan por a yega asina leu na e Weganan Olimpico Paris 2024. Ta hopi aña di sacrificio tin aki desde cu Ethan a cuminsa cu 5 aña, pero cu e ayudo di tur esnan rond di dje, a haci cu e proceso por a cana un tiki mas facil. Corda cu 'It takes a village to raise a child', mescos ta tuma un ekipo grandi di persona pa prepara un atleta.

Mas cu claro na aeropuerto a nota presencia di un grupo grandi di persona cu a bini y duna Ethan un caluroso bonbini bek na Aruba. Nos por a mira Ethan su famia, su amigonan di sailing, miem-

Mester bisa cu a sostene varios entrevista e atardi aki y uno cu sigur a keda den nos pensamiento ta e palabranan di Ethan su mama Samantha, kende a bisa cu tras di e logro di Ethan na Francia, tin un

"Nunca ta laat"

Sr. Jani Croes participando pa Mister Aruba 2024 70+ ta marca historia

Nunca antes un atleta 70+ ta subi escenario di Mister Aruba pa participa den esaki. Actualmente den preparacion pa subi escenario di Mister Aruba 2024 pa participa den e categoria correspondiente ta ningun hende mas cu arkitecto/escultor Sr. Jani Croes.

Esaki ta un motivacion pa hoben y adulto keda hoben y saludabel. Mucho 70+ ta lagando nos tur dia. Tur mainta trempa Jani ta train duro den gym. E curashi pa sigui ta loke ta conta; nos forsa ta e producto di nos lucha. Coach Youseff Lacle a structura ful e preparacion. E cancion pa e free-pose "IT IS NEVER TOO LATE" a wordo composita pa Jani Croes y aregla door di e gran musico Johnny Scharbaay.

E mensahe principal ta: Sin lucha no tin progreso. Si bo por soñele, bo por realis'e. Si nos kere den nos mes, y nunca rindi, ya nos ta un ganador. E competencia ta tuma lugar na Cas di Cultura diasabra dia 7 di september 2024, 7or di anochi. Traha semper duro pa logra bo metanan. E no ta facil. Nunca ta laat (tributo na ruman Eddy Croes RIP).

Un mural riba edificio di biblioteca

Celebracion di "75 aña di trabou di biblioteca na Aruba" a yega y biblioteca ta trahando riba un 'cara nobo'. Uno cu ta briyante, yen di color y cu bunita palabra.

Entre otro lo expone mas poema contemporaneo riba e bentananan. Mural artist, Robby Solognier a haci ultimo cambianan riba e Mural cu ta capta atencion di tur cu ta pasa dilanti di biblioteca na Playa. Tanto e mural como e tres pilarnan a haya un bachi

nobo y fresco cu ta halsa e fachada di biblioteca y dun'e un imagen hopi bunita y colorido. Robby a haci su maximo esfuerso pa termina e obra na tempo pa e celebracion. Cada biaha Robby ta logra crea un imagen unico, alegre, tropical. Cu un edificio completamente renoba, biblioteca ta cla pa ricibi tur bishitante pa e aña escolar nobo. Robby ta sigui expresa su creatividad y por experiencia esaki durante Aruba Art Fair cu ta tuma lugar den prome siman di september.

Daniela Larreal Chirinos, 5 biaha ciclista Olimpico di Venezuela, ta muri na Las Vegas cu 51 aña

(AP)--Daniela Larreal Chirinos, cinco biaha ciclista Olimpico cu a competi pa Venezuela durante e curso di un decada, a fayece. E tabatin 51 aña.

Larreal a ser descubri morto na cas na Las Vegas dia 15 di augustus despues cu un amigo a yama polis pa un chequeo di bienestar, segun un reportaje policial. E amigo a conta agentenan cu e no a tende mas di Larreal pa varios dia, cual tabata fuera di su caracter.

Mas detaye no tabata inmediatamente disponible, pero Luis Vidal, un vocero di e departamento policial, a bisa cu no a yama detectivenan di homicidio pa investiga. E oficina di mortuorio di Clark County a bisa cu ainda e tabata trahando pa determina e caso y manera di su morto.

E Comité Olimpico di Venezuela a confirma e morto di Larreal den un declaracion den Spaño riba X, bisando cu e tabata tristo pa e perdida di un atleta “cu un carera tremendo den ciclismo riba

track” y di ken su logronan na e Olimpiadanan “a yena nos cu hopi orguyo.”

Larreal a competi den cinco Olimpiada, cuminsa cu 1992 na Barcelo te cu Londres 2012. E no tabata presente den e Olimpiada di 2008 na Beijing. Na tempo di su morto, Larreal tabata trahando como un limpiador na Fontainebleau Las Vegas, e casino mas nobo riba e Strip. Den un declaracion, Fontainebleau a describi Larreal como un “miembro stima” di su team.

NASCAR ta entrega multa pisa pa driver Denny Hamilton pa loke Toyota ta yama un “eror grave”

(AP)--NASCAR a kita 75 punto for di driver di Cup Series Denny Hamilton y 10 punto di playoff diahuebs, eliminando cualkier chens e tabatin pa gana e titulo di temporada y haciendo su ruta pa un campeonato mas dificil.

A entrega e multa pisa pasobra e motor di Hamilton for di Bristol Motor Speedway, cu cual el a gana un careda na maart, a ser reconstrui pa fabricante Toyota prome cu NASCAR por a desarm’e y evalu’e. E cuerpo di sancion tambe a entrega multa e hefe di e tripulacion di Hamilton, Chris Gabehart di 100,000 dollar.

Toyoto Racing Development mes a reporta e “eror grave,” manera presidente di TRD David Wilson a yam’e, y

NASCAR a suministra e mesun multa cu lo ser entrega na cualkier ekipo cu ta modifica su motor prome cu e ser inspecta.

Hamilton, ken tabata na di tercer lug den e ranking di e Cup Series y 28 punto tras di lider Tyler Reddick, a cay pa di seis lug y fuera di e contencion pa e titulo di temporada cu dos careda restante. Su puntonan di playoff a cay for di 21 pa 11, lagando e cu menos espacio pa eror den e tres caredanan di apertura den e “postseason”.

Wilson a bisa cu e fabricante ta tuma responsabilidad completo y a agrega cu e ekipo di Hamilton, Joe Gibbs Racing, no tabata involvi den e desarmamento di e motor. “TRD ta completamente responsable pa e maneho

y disposicion di tur motor prome y despues di careda,” Wilson a bisa den un declaracion. “A pesar cu tabatin proceduranan den lug, e motor di Denny for di Bristol a ser erroneamente debilbi na nos facilidad di Costa Mesa, desarma y reconstrui en bes di ser desarma y evalua pa NASCAR manera ta stipula den buki di regla.

“Aunke nos sa cu ciertitud absoluto cu e motor tabata legal y lo a pasa e inspeccion, nos a laga NASCAR den un posicion imposible pasobra nan no a haya e oportunidad pa inspecta e motor adecuadamente.”

Wilson a bisa cu Toyota a implementa varios stapnan adicional pa garantisca cu “esaki no sosode mas.”

Patrick Mahomes di Chiefs ta duna 5 milyon dollar na Texas Tech pa stadion y proyectonan pa centro di futbol

(AP)--Quarterback di e Chiefs, Patrick Mahomes, a dona 5 milyon dollar na Texas Tech, su alma mater, diahuebs pa yuda funda un renobacion di 242 milyon dollar di e end zone pazuid di e Jones AT&T Stadium y e Dustin R. Womble Football Center.

E scol na Lubbock, Texas, a bisa cu e lo nombra e area di cana di e centro di futbol, e camber di reunion pa quarterbacknan y e oficina di e coordinador di ofensiva pa Mahomes, ken a hunga pa e Red Raiders for di 2014-2016. El

a ser declara pa e reclutamento di NFL un aña prome y e Chiefs a eligi’e den e prome ronda na 2017.

Mahomes, dos biaha MVP di liga, a lidera e Chiefs pa tres titulo di Super Bowl, incluyendo e ultimo dos. E ta tres biaha MVP di Super Bowl, dos biaha All-Pro y a ser vota pa su di seis Pro Bowl tras di otro ultimo temporada.

“No tin un embahador mas grandi pa Texas Tech cu Patrick Mahomes,” segun coach di Red Raiders Joey McGuire. “E ta kisas e miho marca den

deporte, no solamente pa su exito riba veld pero pa loke e y su famia ta haci di dje.”

Mahomes a retweet e anuncio di e regalo diahuebs prome cu el a salta e final pre temporada di Chiefs contra e Bears e anochi ey. Nan lo habri e temporada regular dia 5 di september contra e Ravens den un “rematch” pa e wega den e torneo di AFC.

E impacto di Mahomes riba e scol ya ta evidente dentro di e AT&T Stadium.

Texas Tech a acorda na un

partnership di dies aña cu Adidas na juli pa bira su proveedor di uniform oficial, y como parti di e trato, e compania a introduci uniform di Texas Tech y Mahomes, cual ta inclui e logo signatura di “gladiador” di e hungador.

E regalo di Mahomes pa Texas Tech ta pusha e fundraising di e scol pa un totalidad di 115 milyon dollar pa e stadion y proyectonan di centro di futbol. “Ora nos a lansa e campaña, Patrick tabata solamente un estudiante di prome aña, y awo e ta pas cu nos ta acerca e fin di e campaña cu

un regalo di dje mes,” segun director di Red Raiders, Kirby Hocutt, a bisa.

Hulanda: Weekend di Dutch Grand Prix a cuminsa ayera na Zandvoort

(nltimes)--E weekend di Formula 1 a cuminsa na Zandvoort na Hulanda ayera. E organisacion ta anticipa shen miles di bishitante pa e Dutch Grand Prix e weekend aki. Ayera e drivernan di Formula 1 lo core dos sesion di entrenamiento gratis riba e circuito den e pueblo costero.

E camindanan pa Zandvoort a ser cera pa auto- y motocicletanan desde diahuebs. A pidi bishitantenan pa bin na pia, via bais of transporte publico. Den e proximo dianan, NS lo core un trein pa y for di Zandvoort cada cinco minuut. NS por transporta 10,000 fanatico di F1 pa ora. Algun bus cu normalmente ta stop na Haarlem tambe lo continua pa e circuito e weekend aki.

Fanaticonan di F1 a drenta e circuito 8or di mainta ayera. Tabatin dos ronda di entrenamiento pa e drivernan y e espectadoran por a disfruta di presentacionnan pa Snolbollekes.

Awe e drivernan ta cualifica, y mañan e careda lo cuminsa 3or di atardi na Hulanda. Max Verstappen ta number 1 den e ranking pa e campeonato mundial.

Director di Dutch Grand Prix, Jan Lammers, a bisa cu e comienso di e weekend di F1 na Zandvoort a cuminsa bon. "Nos a cuminsa caba, y ta parce cu cos ta bayendo bon atrobe a pesar di e tempo, cual a haci awe impredecible. Pero mi ta increíblemente orguyoso," el a conta locutor local NH Nieuws.

E ciudad costero tabata cubri bao un advertencia di clima pa biento- y rafaganan fuerte ayera mainta y atardi. Henter

e pais tambe ta bao un advertencia di tormentanan di lamper y rafaganan di biento di te cu 75 kilometer pa ora, cual por yega rond e ora cu e sesion di cualificacion awe ta cerando.

Segun pronosticonan di tempo, e dia awe na Hulanda lo cuminsa cu solo, pero nubianan lo pronto forma despues di merdia, treciendo cune un chens pa yobida. "Ainda tin algun inciertud tocante e yobidanan, pero esunnan mas pisa ta parce destina pa mas atardi y anochi," Weeronline a bisa. Dia-domingo si lo ta un bon dia pa careda. A pronostica cu tempo lo ta seco cu un mixto di solo y nubia, cu temperaturanan maximo di 19 grado celsius.

Verstappen a gana e ultimo tres caredanan den su pais. Cu un victoria diadomingo, e por bira e di cuatro driver den historia di F1 pa gana cuatro careda na cas tras di otro. Esey tambe lo igualisa e record di Jim Clark na Zandvoort di cuatro victoria riba e circuito.

E por pasa mas duro p'e e aña aki mirando cu e ta solamente e di cinco driver mas lihe den e segundo sesion di entrenamiento ayera. Lando Norris di McLaren tabata esun mas lihe den e prome sesion, y e honor a bay pa driver George Russel di Mercedes den e segunda sesion. Actualmente, Norris ta e rival mas grandi di Verstappen den e ranking di temporada, unda Verstappen ta sigui campeon te awo.

A planea un tercer sesion di entrenamiento awe mainta prome cu e sesion di cualificacion cuminsa, cual lo determina e posicion di e drivernan na comienso di careda.

Estêvão a ser yama pa e ekipo nacional di Brazil pa cualificacionnan di Copa Mundial

(AP)--Delantero di 17 aña Estêvão, ken ta planea pa uni cu Chelsea otro aña for di Palmeiras, a haya su prome yamado pa e ekipo nacional di Brazil ayera pa coach Dorival Júnior pa dos wega cualificante di Copa Mundial.

Delantero veterano Neymar ta keda afo mientras e ta completa su recuperacion for di un golpi cu el a haya

aña pasa, pero Estêvão ya a ser sugeri pa algun pa bira e proximo strea futbolista di Brazil. E por haci su debut pa e ekipo nacional contra Ecuador dia 6 di september cu Brazil despues biaha pa Paraguay cuatro dia despues.

Brazil ta e solamente den e di seis luga den e weganan cualificante di Sur America despues di seis wega. Estêvão a hinca cinco gol y a agrega

cinco asistencia den 19 liga Brasileiro e aña aki, mientras tanto demostrando talenton-an notable.

Dorival Júnior, ken a tuma over como coach di Brazil na comienso di aña, a laga afo ocho hungado cu tabata parti di e ekipo di Brazil durante e torneo di Copa Mericano. Su ekipo a perde den e cuarto finalnan contra Uruguay.

Educacion Profesional Intermedio

"Pa forma profesionalismo y personalidad"

De Minister van Onderwijs en Sport, als bevoegd gezag van de Dienst Publieke Scholen roept sollicitanten op voor het schooljaar 2024-2025 voor de volgende functie te Colegio Educacion Profesional Intermedio (EPI):

Er wordt gezocht naar enthousiaste teamplayers met liefde voor hun vak en voor het onderwijs, die als inspiratie en voorbeeld voor de nieuwe generatie kunnen dienen.

➤ Docent Bouwkunde 1 VB – instructietaal Nederlands

Vereisten:

- 2de graad onderwijsbevoegdheid of gelijkwaardig met voldoende praktijkervaring;
- Goede beheersing van de instructietaal;
- Ervaring in het bedrijfsleven is een pré;
- Studentgerichtheid (de student staat op de eerste plaats).

Profiel:

- Een professionele houding en plichtsgetrouw;
- Goede didactische kwaliteiten en communicatieve eigenschappen;
- Flexibel m.b.t. innovatieve processen binnen het beroepsonderwijs;
- Gevorderde computervaardigheden.

Aangeboden wordt:

Salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden conform het Landsbesluit Bezoldiging Onderwijspersoneel en de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht.

Informatie:

Voor verdere informatie m.b.t. bovenstaande vacatures kunt u zich richten tot: Afdeling HR van Colegio EPI, via e-mail hr@epiaruba.com of via tel. + (297) 5258726 / 746.

Interesse:

Uw schriftelijke sollicitatie, vergezeld van een curriculum vitae en kopieën van diploma's, kunt u binnen 2 weken na het verschijnen van deze advertentie, richten aan: Het bevoegd gezag, de Minister van Onderwijs en Sport d.t.k.v. Managementteam Dienst Publieke Scholen, John F. Kennedy Education Center, Stadionweg 37, per e-mail hr@dps.aw, met Cc naar hr@epiaruba.com

Departamento di Husticia ta acusa RealPage di un plan pa yuda doño di cas aumenta huur den demanda anti-confiansa

(AP) - Departamento di Husticia a entrega un demanda anti-confiansa contra un compania di software RealPage Inc., acusando e di un plan ilegal cu ta permiti e doño di cas coordina pa aumenta prijs di huur.

E demanda, entrega conhuntamente cu procurador general den e estado incluyendo North Carolina y California, ta acusa cu e compania ta den violacion di leyman anticonfiansa via su algoritmo cu e doñonan di cas ta usa pa ricibi recomendacion pa prijs di huur di miyones di apartamento den e pais.

Huur den Merca a mira un aumento grandi den 2021 y 2022 y aunke su crecimiento desde e tempo aki a disminui, nan ta keda demasiado halto pa varios di e huurdonan, danki en parti na un falta grandi di cas disponibel.

Oficialnan den Departamento di Husticia ta acusa cu RealPage ta otro causa pa e huur halto mirando cu e algoritmo ta permiti e doñonan di cas alinea nan prijs pa asina evita competencia cu di otro manera lo mantene e prijsnan abao.

“Mericanonan no mester paga mas huur simplemente pa motibo cu un compania a haya un manera nobo pa plania cu e doñonan di cas pa kibra ley,” procurador general Merrick Garland a conta e reporteronan.

Den un declaracion, RealPage a bisa cu e Departamento di Husticia su acusacionnan ta “sin merito y no lo haci nada pa haci huur y vivienda mas accesibel.”

“Nos ta desapunta cu, despues di varios aña di educacion y cooperacion riba topiconan di confiansa tocante RealPage, DOJ a scoge e momento aki pa persigui un demanda cu ta busca castiga un tecnologia pro-competencia cu a ser usa di manera responsabel pa añanan,” e compania a bisa.

Den un entrevista cu Associated Press, Dom Beveridge, un experto di hopi tempo den e veld di maneho di ganashi cu no ta conecta cu e demanda, a duna un defensa detaya tocante e software di maneho di ganashi y a bisa cu e fiscalnan fundamentalmente no ta compronde con e tipo di productonan aki ta funciona.

“Si e tabata berdad cu e software ta permiti areglo di prijs, mi lo 100% ta di banda di e demanda, pero esaki simplemente no ta loke e software ta haci,” Beveridge a splica, ken brevemente a traha pa RealPage ora cu su compania su software a ser adkiri pa e agencia den 2017. “E algoritmonan aki ta funcionalmente capas solamente di optimisa un propiedad alabes. Nan no por bisa, ‘mi ta bay tuma propiedad A, B y C y saca afo kico nan mester aci hunto,’

cual ta e acusacion cu ta ser haci.”

El a enfatisa tambe cu e managernan di e propiedad ta ricibi incentivo pa maxiam-lisa nan ganashi, cual ta nifica cu mester mantene e ocupacion halto na luga di mantene e suministro, e criticonan a acusa.

Na luga di ta manera un Uber su “aumento di prijs”, hermentnan pa maneha ganashi ta yuda e managernan di apartamento ta alinea nan inventario manera si ta un wega di tetris y di e manera aki aumenta loke tin disponibel segun Beveridge.

RealPage a cuminsa ser critica despues di ProPublica su investigacion na aña 2022 tocante e compnia su practica cu a sugeri cu e por tin e culpa pa algun aumento rapido den huur. Desde e tempo aki, RealPage a ricibi ira di e legisladornan democratico, incluyendo Sen. Amy Klobuchar di Minnesota, ken na feburari a introduci un proposicion cu lo prohibi e companianan di usa algoritmo pa haci plannan pa asina haci areglo di prijs. Consehero National Economico di Cas Blanco

Lael Brainard a bisa cu e Cas Blanco no a duna comentario tocante e demanda, pero si a agrega cu President Joe Biden su administracion “a laga na cla cu ningun persona mester paga prijs mas halto a causa di kibra ley corporativo y ta sigui sostene aplicacion vigoroso y husto di e leyman anti-confiansa pa asina preveni plannan ilegal.”

RealPage no ta e unico compania cu ta ofrece un herment di e tipo aki pa yuda managernan di propiedad stipula nan prijs. Sinembargo e demanda ta bisa cu e compania ta esun mas grandi den e industria, controlando alrededor di 80 porciento di e mercado.

E uso di data pa yuda managernan di propiedad pone nan propio huur no ta nada nobo, ni tampoco ilegal. Sinembargo oficialnan ta argumenta cu RealPage ta diferente.

Segun e demandanan entrega durante e ultimo aña pa e procurador general di Arizona y Washington, RealPage no ta usa data disponibel publicamente so, e ta usa data confidencial di clientenan di RealPage cu nan a acepta comparti di manera priva cu RealPage su software pa determina e prijs mas halto.

E cantidad ta yega na suman similar na cartel, autoridadnan ta bisa. Solamente e biaha aki, na luga di miembronan di cartel reuniendo pa aregla tur esaki, e proceso ta sher haci pa un AI segun nan.

E Departamento di Husticia ta señala na RealPage su ehecutivonan su propio palabra tocante con nan producto ta maximalisa e prijs pa e doñonan di cas. Un ehecutivo a bisa, “tin un bondad den tur hende cu ta surpasa esencialmente purba competi

contra otro den un manera cu realmente ta mantene henter e industria abao.”

RealPage a nota cu e doñonan di cas ta liber di rechasa e recomendacion genera pa su software. Sinembargo e Departamento di Husticia ta acusa cu haci esaki hopi biaha ta rekeri un serie di paso, incluyendo un combersacion cu un consehero di prijs di RealPage cu por “para e managernan di propiedad for di actua riba su emocionnan.”

Beveridge a argumenta cu e managernan di propiedad su cumplimento cu RealPage su algoritmo ta realmente halto, alrededor di 40 pa 50% di e huur cu na final ta ser publica ta cay dentro i e 1% di loke e algoritmo a recomenda segun e fiscal.

“E ta esencialmente un wega di kansen,” el a bisa. “Bo mester kier pa hende acepta alrededor di 90% di bo recomendacionnan pa motibo cu mayoria recomendacion di prijs ta hopi chikito.”

E caso ta e ehempel mas recien di Biden su administracion su aplicacion agresivo di leyman anticonfiansa.

E Departamento di Husticia a demanda Apple den maart y den mei anunciando un demanda contra Ticketmaster y su doño, Live Nation Entertainment. E legisladornan anti-confiansa tambe a habri investigacion tocante e rol di Microsoft, Nvidia y OpenAI cu a hunga un rol den e boom di inteligencia artificial.

Entre esnan celebrando e demanda contra RealPage ta Lee Hepner, ken ta e consehero legal pa American Economic Liberties Project, un organizacion cu ta boga pa e gobierno su accion contra e concentracion di negoshi.

A causa accidente pa via di no mantene distancia ni regula velocidad na momento di salida

Diaranson merdia a drenta informe di un accidente dilanti Van Dorp na Avenida Milio Croes, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu chauffeur a bay tuma chens sali tras di un auto cu a haya chens pero e no a regula su velocidad ni a mantene distancia y a bay dal tras di e auto su dilanti. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Chauffeur di truck di Serlimar sin sa a primi su colega entre e truck y e cura

Diahuebs mainta a drenta informe di cu e chauffeur di un truck di Serlimar a primi su colega contra muraya, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e chauffeur sin sa a primi su colega cu a core subi na banda patras contra e muraya y a cay abao. Na yegada di e ambulans nan a atende e trahador y cu urgencia a transporte pa hospital pa un revision si tin algun daño interno.

Polis a bay Nikky Beach pa un homber cu problema di salud mental molestiando hende

Diaranson atardi a drenta informe di cu tin un persona bisti na oranje cu preto ta molestiando tur hende na Nikky Beach, mesora a dirigi un patruya

na e sitio.

Na yegada di e patruya mesora a nota cu aki ta trata di un conocido di nan kende tin problema di salud mental. Polis a pidi'e pa e sali for di

lana y el a sali, polis a bis'e cu e no mag di molestia e hendenan y a bis'e mihor e bay su cas. E persona a sigui e instruccion policial y a bandona e sitio.

Bisiña a reporta susedido cu un persona di edad na Papaya

Diamars den oranan di atardi un bisiña lo a yama avisa algo a pasa cu dama di edad, mesora a dirigi tanto polis ambulans como tambe slachtofferhulp.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un hende lo a yama bisa cu algo a pasa e bisiña di edad pero polis a mira cu ta OK pero toch

pa mas sigur a yama pidi pa ambulans y slachtofferhulp. Na yegada di e ambulans nan a atende e señora na e momentonan ey e yiu muhe cu ta wak pa e mama a yega y a bisa cu el a sali bay cumpra algo y e mes ta wak pa e señora. Asina mes a bay cune na hospital unda a confirma cu no tin nada a pas'e y a bay cas bek cune.

Dos chauffeur herida ora un a dal tras di e otro

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida dilanti La Ramada Colombiana na Tanki Flip, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur di e Hyundai H1 bayendo zuid no a regula

su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e Honda Fit. E impacto tabata asina fuerte cu ambos chauffeur a resulta herida. Na yegada di e ambulans nan a atende e chauffeur di e H1 cual ta un persona di edad y a atende na e sitio mes mientras e chauffeur di e Fit cu a dal su cabes fuertemente te cu el a cuminsa saca a ser atendi y transporta pa hospital.

Chauffeur burachi cu a causa accidente na Mahuma a keda deteni

Diahuebs anochi a drenta informe si un accidente cu hende herida na Mahuma, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un auto a bay dal tras di un pick-up. Ora polis a test e chauffeur esaki a surpasa e limite permiti y a detene e chauffeur. E otro chauffeur a resulta herida y na yegada di e ambulans nan a atende y transport'e pa hospital.

Chauffeur cu no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e auto su dilanti

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente na Sero Blanco, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e auto su dilanti. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

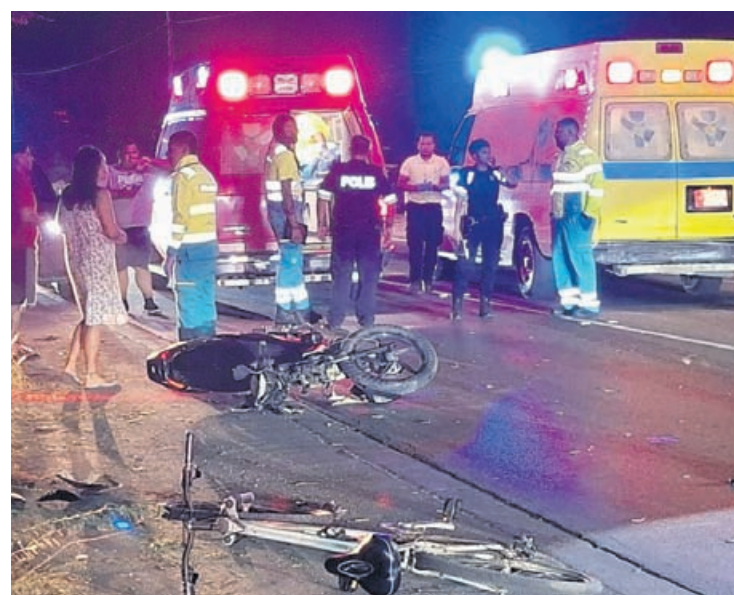
Polis a detene chauffeur burachi cu a bay dal un pick-up y sigui bay dal cura di cas

Diahuebs anochi a drenta informe di un accidente na Paradera, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un chauffeur bao influencia a perde control dal un pick-up sigui bay dal un cura di cas. Afortunadamente ningun hende a resulta herida. Polis pone e chauffeur supla y el a surpasa e limite permiti. Polis mesora a deten'e y a hib'e warda di polis pa a ocasiona un accidente bao influencia di alcohol.

Ciclista y motociclista herida den un accidente na Savaneta

Diahuebs anochi a drenta informe di un accidente cu hende herida banda di La Granja na Savaneta, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e motociclista

cu tabata tras di un auto na un dado momento a hala na banda pa un ciclista pero e motociclista no a ripara y a bay dal e ciclista y ambos a dal abao un mas herida cu e otro. Na yegada di e ambulansnan nan a atende e victimanan y transporta nan pa hospital.

Saliendo for di ATM chauffeur a bira mucho tempran y a dal riba pilon

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente na e ATM di CMB na Avenida Milio Croes, mesora a dirigi un patruya na e

sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda e chauffeur saliendo for di e ATM a

bira mucho tempran y a dal e auto na e ultimo pilon. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Ata bo ultimo chens pa cumpra bingo pa yuda Centro Pastoral Aruba

Nos bingo di dia 24 di augustus ta cay bou di Bingo Aruba y ta pa recauda fondo pa yuda Centro Pastoral Aruba (CPA) y Pastoral Hubenil Aruba (PHA). E bingo ta diasabra pa 7 pm via Cable Canal 48 Diario TV.

Ata bo ultimo chens pa yuda! Bo por cumpra Bingo na bator di Afl.10,00 na e siguiente centronan di benta: Shiribana Bingo Center na Paradera, Queen Euro Bingo Center na Noord, Man-Ton Lottery na Sabana Basora y Gallo Rojo na San Nicolas. Diabierna dia 23 por pasa na CPA durante orario 7 – 9 pm (caminda pabou Notario Tromp bin nort, porta na man drechi). Of diasabra drive-thru pabou di parkinglot di misa di Sta. Cruz di 10

am te prome cu e bingo. Y si bo no tin luga pa hunga bo bingo, por bin gezellig den aula y haya ayudo, manera tur biaha. Algun funcion di CPA ta entre otro: Centro di formacion pa Aruba, Les di confirmacion pa adulto, Preparacion matrimonial, Cursonan biblico, Scol di Evangelisacion, Reflexion Sembrado, Exposicion di Santisima tur diahuebs, Famia Misionero pa hoben, soltero y pareha. PHA ta compana hobennan

den nan crecimiento spiritual pa medio di cursonan, tayer, retiro, evangelisacion y obranan caritativo. Ta organisa un misa hubenil tur luna y ta traha asina tambe riba e parti cultural, social y educacional. Un y tur ta keda cordialmente invita pa yuda nos Centro Pastoral Aruba, cu na su turno ta yuda comunidad di Aruba, tanto riba nivel nacional como internacional. Pa mas informacion por tuma contacto cu: 5657176 // 5936066 // 5694087.

Torneo di biyar 60+ “Jani Brokke Memorial” ta sigui diasabra awo!

E grandioso torneo di biyar bola 8 pa personanan 60+, titula “Jani Brokke Memorial”, ta sigui diasabra awor 24 di augustus cuminsando pa 6or di atardi.

E prome rondo a cuminsa c’un “BANG”! Varios dje estelarnan di antaño a haya sla duro! E prome cu a cay flat abou, boedoem, t’e conocido “Lucky Viviano”, kende a encontra un Junini Quant den un racha di hunga malo pasa bon! Den un entrevista exclusivo, “Lucky Viviano” a declara cu tabata tin un side bet di 200 florin poni door di un tal “M.T.” contra su persona, y cada biaha “Lucky” mik pa hinca un bola, un stem ta fluister den su cabes “corda cu M.T. tin huur pa paga...corda cu e pober ainda tin hypotheek pa paga...etc.”, y esey a pon’e pasa man riba su curason y laga Junini “get away with murder”.

Otro baluarte cu a haya un “wake up call” tabata Lucas Tromp! E conocido “Sheik” Orman tabata un tortura total pa Lucas. Moonchi Kelly ta pasa riba Errel Tromp, pero ata...Junini ta dal Moonchi but’e den loser’s round. Un dje poco “cracks” di añanan 70 cu si ta den wega ainda t’e conocido “Kwek” Chirino, kende lo bay enfrenta Rudje “lechuga” Arends diasabra awor. Otro bataya cu tin expectativa halto t’e bataya entre Errel Tromp contra “Lucky Viviano”. Un pa tera un pa lama! Claro cu e “battle to watch” di e anochi ey ta e encuentro entre Gino “Be-ton” Geerman y “Coffy”!

Y asina shonnan amante di biyar, tin mucho mas wega grandi diasabra awo n’e palacio di biyar aya na Tanki Leendert, cuminsando pa 6or di atardi! Yegaaa!

Stichting Stylo Aruba ta anuncia cambio di fecha di su rifa Papiamento Ta Mi Idioma

Ayera mediante un comunicado di prensa, Stichting Stylo Aruba a anuncia cu e rifa cu nan tabatin planifica pa tuma lugar dia 25 di augustus 2024 mester a cambia di fecha. E rifa awo ta bay tuma lugar riba dia 8 di september proximo.

E rifa tin como meta recauda fondo pa e proyecto Papiamento Ta Mi Idioma.

Stichting Stylo Aruba ta desea cu tur participante y e comunidad na Aruba ta bon informa di e cambio aki.

Resultado Sorteo Augustus 23			
Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte			
DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
5924	2190	1676	6008
7176	8173	SUPER5	7118
4722	4604	-	8820

MERDIA	ANOCHI		
 Sorteo # 4366 5107 2791 5306 X2 Sorteo # 4366 0775 X2 Sorteo # 2422 9278 Sorteo # 4366 8219 Scorpio Sorteo # 1240 186 FP	 Sorteo # 8328 5181 2364 4437 X2 Sorteo # 7372 9019 FP Sorteo # 2077 5288 Sorteo # 6131 0643 Tauro Sorteo # 1061 813 X2	 Sorteo # 0 x Jackpot 0 x Match 4+ 0 x Match 4 0 x Afl. 12,00 235.000,- Sorteo # 6572 0 x Jackpot 18 x Match 4 354 x Afl. 8,00 07-12-16-20-22 Proximo Jackpot 150.000,-	 Sorteo # 1691 0 x Jackpot 0 x match 4 21 x Afl. 500,00 179 x Afl. 50,00 205 x Afl. 15,00 06-12-15-29 Mega Ball 10 Proximo Jackpot 825.000,- Afl. 1.225.000,- Sorteo #

Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A

Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I

Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O

Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

**Fundacion Contra
Violencia Relacional**

Tel: 583-5400

**Fundacion Autismo
Aruba**

Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

**Fundacion Pa Nos
Muchanan**

Cumana 2 Aruba
297-583-4247

**Fundacion Tel Pa
Hubentud**

Wilhelminastraat 19
Aruba
297-588-6138

**Koningin Wilhelmina
Fonds**

Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14
Tel: 297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17
B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

**Stichting Fundacion
Guia Mi**

George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad San Nicolas
Hospital Imsan
7:00 pm / 10:00 pm **24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: San Nicolas:
Paradera Centro Medico-
Tel. 588 6638 Tel. 584 4833
EMERGENCIA 911

POLIS

Oranjestad 100
San Nicolas 104
Santa Cruz 105
Noord 107
Tip Line 11141
Brandweer 115
Ambulance 911
Hospital 527-4000
Imsan 524-8833
Warda Costa 913
Seguridad Nacional 11911
Cruz Cora 582-2219

BOTICA

Aloe 584-4606
4 Centro Medico 584-5794
Central 585-1965
Dakota 588-7364
Del Pueblo 582-1253
Eagle 587-9011
Kibrahacha 583-4908
Maria 585-8145
Di Servicio Noord 586-4606
Oduber 582-1780
Paradera 588-6638
San Lucas 584-5119
San Nicolas 584-5712
Santa Anna 586-8181
Santa Cruz 585-8028
Sero Preto 584-4833
Trupial 583-8560

UTILIDAD

Setar 117
Web 525-4600
Elmar 523-7147

FUNERARIA

Aurora 588-6699
Royal Funeral H. 586-4444
Ad Patres 584-2299
Olive Tree 584-8888

Servicio di Taxi

**Aruba Transfer Tour &
Taxi C.A.**
Tel: 582 2116 / 582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba

Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Baby ta entre por lo menos 10 persona cu a hoga ora cu boto migrante a bolter na frontera di Serbia-Bosnia

(AP) - Un boto cargando migrantenan for di Medio Oriente a bolter mientras e tabata crusa e riu Drina for di Serbia pa Bosnia, causando cu por lo menos 10 persona a hoga, oficialmente na e 2 pais Balkan a bisa diahuebs.

Polis di Serbia a ricibi un yamada alrededor di 5or di mainta for di nan colega na Bosnia y un ciudadano cu a reporta e incidente, segun Minister di Interior Iva Dacic.

Dacic inicialmente a bisa cu 18 migrante, incluyendo 3 mucha, a logra drenta Bosnia di 25 persona cu tabata den e boto ora cu el a bolter. Sinembargo despues a bisa cu e cantidad di victima a yega 10, sugiriendo cu posiblemente tabatin mas persona riba e boto ora cu esaki a bolter. "E curpa sin bida di un baby cu tabatin alrededor di 9 luna naci a ser haya," Dacic a informa. "E baby tabata cu su mama ken su curpa a ser saca for di e riu anteriormente awe."

"Polis y rescatadornan ta siguiendo cu e buskeda den e riu Drina y e tereno alrededor," Dacic a bisa den un declaracion.

Di e 18 migrante cu a logra yega costa, 16 ta di Siria y dos ta di Egipto, Dacic a bisa. 10 di e migrantenan aki ta

menor di edad.

Oficial di emergencia na Bosnia Boris Trninic a bisa anteriormente cu tabatin alrededor di 30 persona riba e boto cu a bolter, di cual 15 a yega cu bida. E no tabata inmediatamente posibel pa confirma e cantidad exacto di persona riba e barco. Migrantenan usando e asina yama ruta Balkan den nan esfuerso pa yega parti occidental di Europa ta bay Serbia for di Bulgaria of Nort Macedonia prome cu nan bay Hungria, Croacia of Bosnia.

Pa yega e paisnan Europeo cu mas recurso, e personanan cu

ta huy for di guera y pobreza hopi biaha ta bay na criminalnan cu lo transporta nan di frontera pa frontera sin autorisacion.

Pronostico di tempo

Tempo:

Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubla y generalmente seco
Den marduga y mañan: temporalmente hopi nubla cu un awasero breve

Temperatura maximo 34 grado celsius
Temperatura minimo 28 grado celsius
Indice di calor (heat index) den y rond
Di oranan di merdia: 35 pa 42 grado celsius
UV index: 12

Bahada di solo : 6:55 pm
Subida di solo : 6:29 am

Biento:

Moder a for di direccion generalmente oost;
Forsa 3 te 4 (12 te 30 km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente fuerte den rafaga;
Forsa 5 te 6 (31 te 50 km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:
Na e momentonan aki no

tin disturbio di importancia pa weer local. Humedad disponible por induci un awasero breve durante e periodo di pronostico aki. Sinembargo, weer generalmente seco lo domina.

Condicionnan maritimo/estado di lama:
Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: tranquil te modera, rond di 2 te 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: Modera cu olanan alrededor di 3 pa 4, localmente 5 pia

EH Aluminium Expert

Ta Busca:

Aluminium Fabricator

Por yama na
Tel. 594 5132

218241

CLAU CORPORATION NV

Ta Busca:

JARDINERO

Orario di trabou 6am pa 3pm
(1 ora di break)

Interesado yama/whatsapp:
Cel 5923266

218239

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

“Su biahe na e mundo aki por a yega na su fin, pero su impacto den nos vida nunca lo termina. Den cada recuerdo keri, su presencia ta keda ancla, brindando nos consuelo y guiando nos pa bai dilanti”. – A.M.

Cu imenso tristesa ta anuncia fayecimento di:

Cu imenso tristesa ta anuncia fayecimento di:

Stefanus Adrianus Maduro
Mihor conoci como “Quito”

*02 September 1955 - †20 Augustus 2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Dios ta nos refugio,
E ta nos fortaleza,
El a resulta un yudador den mester.
Salmo 46:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Benjamin Eulogio Lampe
Cariñosamente yama “ Ben, Omo Bega, Uncle Ben”
*20-09-1933 – †22-08-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Aurora

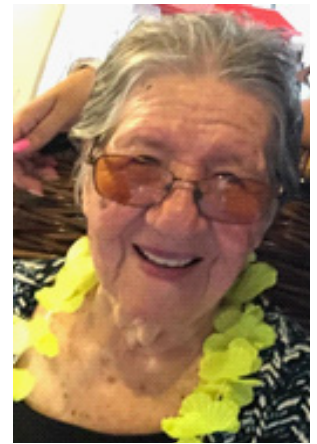
Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

“Rev 21:4
Y lo e seka tur lagrima for di
Nan wowo y lo no tin morto mas:
Ni tristesa ni sclamashon
Ni dolor lo no tey mas.

a fayece cristianamente:

Sra. Rosa Maria Croes-Croes
Mihor conoci como;” Jojo of Mama Jojo”
*02-10-1930 - †20-08-2024
Vda. di Florencio Croes

Na number di:

Yiunan: †Matilda Croes-Croes y yiunan
Sixto y Marijke Luydens-Croes y yiunan
Henry y Iris Kock-Croes y yiu
Erico Croes, Maria M Croes
Raymundo y Sandra Vrolijk-Croes y yiunan
Rosita Croes, Renny Croes

Rumannan: †Regina Croes, †Brigida Croes
†Juliana Angela-Croes y yiu
Benny y Balta Croes y yiunan
†Genara Maduro-Croes y yiunan
†Silvio y Silvia Croes y yiunan
Bertha y Nino Gibs-Croes
Mario Croes, Nicolina Kelly-Croes
Anselmo y Gloria Croes y yiunan
Maria y Pedro Flemming-Croes y yiunan
Ada Croes y yiu

Ex yerno Frank Croes

Nieto(a)nan y bisanieto(a)nan
Suegro(a)nan
Bisña y amigonan y demas famia

Gradicimento special ta bai pa: Elka y Marijke, Emy, Bea y Lola. wit gele kruis

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida algun miembro di famia.

Ta invita pa acto di entierro cual lo tuma lugar na Aurora Funeral Home Diasabra 24 di Augustus 2024 di 9’or pa 11’or di mainta y despues lo Sali bai pa santana catolico na Santa Cruz.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Habri portanan santu pa mi,
mi ke drenta y alabá Señor.
Ata e porta di Señor akí,
tur e fielman ta pasa den dje.
Mi t’alabá bo pasobra B’a skucha mi,
pasobra B’a manda mi salbashon.
Salmo 118: 19-20-21

Nos ta anuncia fayecimento di:

Annie Kelly
Mihor conoci como:”Nani”
*20-11-1937 - †22-08-2024

Acto di entierro lo wordo anuncia despues.

Nos ta lamenta cu nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

“Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo
mi ta banda
di boso Curazon, mi por stens di loke
Señor ta hasi”
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Vda. Crescentia Anjie-Tromp
*15-06-1928 - †22-08-2024

Acto di entierro lo wordo anuncia despues

Cu profundo tristesa Horacio Oduber Hospital a tuma nota di fayecimento di:

Miguel Creeze

Omo di sr. Gregory Creeze, miembro Hunta di Directiva di Stichting Ziekenverpleging Aruba.

HOH ta desea sr. Gregory Creeze y demas famia hopi forza den e momentonan dificil aki.

Cu Dios duna e defunto sosiego eterno.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Laga tur loke ta spera mi, ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga casakinan termina den tur bunitesa.
-Cado Wever-

Cu dolor na nos curason, pero agradecido pa tur
locual el a significa pa nos, nos ta anuncia cu a bay
sosega den brasa di Señor nos estimado tata, welo,
ruman, omo, sua y amigo:

Sr. Frederick Rudolph Franken
Cariñosamente yama "Rudy", pa, opa
*19-10-1957 †22-06-2024

Na nomber di su:
Yiunan: Lurica "Isha" Franken
Asinto "Aby" Franken
†Frederick "RJ" Franken

Mayornan: † Asinto "Chin" Franken
† Jesusita "Susita" Franken-Luydens

Nieto(a)nan: Jennifer y Xianne

Rumannan: June y Albertico Tromp
Hubert Franken y Swinda Thiel
Sra. Viuda Trixi Esteba-Franken
†Marjorie y Antonio Maduro
Angelín y Sydney Dirksz
Melicent y Cecil Tromp
Robertico "Marion" Maduro y

Susana de Wit

Subrino y Subrinan: Nadine Tromp y Ansley
Koolman y yiunan, Jerrold Tromp y yiunan, Thisia
y Eric Sayers y yiunan, Hilyane Franken, Jeannil
Esteba y Joally Briesen y yiunan, Nilson y Rho-
Jeanne Esteba y yiunan, Aldrin Maduro y Roslyn
Croes y yiu, Vanessa Maduro, Dianne Maduro y
yiunan, Cédric y Catalina Dirksz, Ansey Dirksz,
Cyrielle Tromp y Gregory Boekhoudt
Ilian Maduro, Celine Maduro

Tanta- y Omonan, Primo- y Primanan, Comer- y
Compernan

Su Ihanan: Aniera Briezen, Danella Tromp, Jeannil
Esteba

Su bon amigonan: di Boegoeroei y Johnny Tromp

Demas famia: Franken, Luydens, Maduro, Tromp,
Esteba, Dirksz, Thiel, de Wit, Gomez, Bermudez,
Eckmeyer, Ruiz, famianan na Merca y Hulanda.

Ta invita tur famia, amigo, bisiña y conocirnan pa
asisti na acto di entierro cual lo tuma lugar diasabra
24 di augustus 2024 for di 2or pm pa 4or pm na Misa
Santa Anna Noord, despues saliendo pa Santana
Catolico Noord.

Nos ta lamenta cu prome y despues di entierro no por
ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el
a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos
mente y curason. "Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E
mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu honda pena pero conforme cu boluntad di Dios,
nos ta anuncia fayecimento di nos ruman y tanta
stima:

Regina Krosendijk
Cariñosamente yama: "Ina, Tanta
Ina, Ima.
* 25-04-1948 † 16-08-2024

Na nomber di su
Mayornan:
† Sr. Thomas José Krosendijk
† Sra. Marianita Krosendijk-Kock

Rumannan:
† Sr. Teofil Krosendijk y † Sra. Polonia Krosendijk
† Sra. Maria Merselina Krosendijk y † Sr. Felix
Krosendijk
† Sra. Otilia Krosendijk y Sr. Francisco Koolman
Sr. Nercisio "Bibichi" Krosendijk y † Sra. Ana
Maria Koolman
Sra. Theresita "Tele" Krosendijk y † Sr. Ignacio
Koolman
Sr. Jacobo "Coco" Krosendijk y Sra. Alicia
Boekhoudt

Iha nan:
Ludmila "Milly" Koolman
Jelitza "Jeli" Haseth-Koolman

Sobrino y sobrinanan, Sobre sobrino(a)nan,
primo y prima nan, comer y compernan, ihanan,
bisiñanan, amigo y amiganan y demas famia;
Krosendijk, Kock, Dubero, Tromp, Krosendijk,
Koolman, Boekhoudt, Kwidama, Kelly,
Hernandez, Croes, Jacobs, Vrolijk, Geerman,
Filiciana, Angela, Holsman, Raven, Maduro,
Haseth, Britten, Rivero, Lawrence, Bikker, Ras,
Wernet, Middendorp, Orman, Werleman Grupo
di oracion di San Hudas Tadeo y Guadalupe, Cas
di Machi pa nan cuido y atencion.

Ta invita tur famianan, amistadnan, bisiñanan y
conocirnan pa asisti na e acto di despedida cual lo
tuma lugar diasabra 24 augustus 2024 na Aurora
Funeral Home for di 2pm pa 4pm y despues pa
santana Catolico na Santa Cruz.

Acto di condolencia lo ta diabierna 23 di augustus
2024 di 7pm pa 9pm na Aurora Funeral Home.

Nos kier a pidi disculpa pa si nos por a lubida un
of otro famia den nos tristesa.

Despues di entierro no ta ricibi bishita na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke
loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa
semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi
salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Nos ta anuncia fayecimento di:

Mildred de Cuba
Mihor conoci
como: "Mimi"
*15-03-1941 - †22-
08-2024

Acto di entierro lo
wordo anuncia
despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

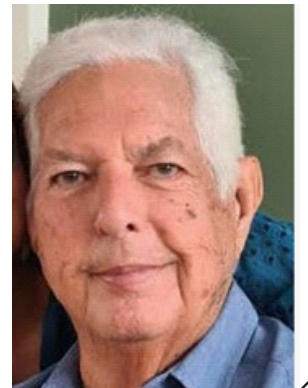
Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke
el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den
nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion
ta bin"
Salmo 62:

Nos ta anuncia fayecimento di:

Pedro Humberto
Croes
Mihor conoci
como: "Tico of Pachi"
*30-04-1943 - †22-08-
2024

Acto di entierro lo
wordo anuncia despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Ki alegria, ora nan a bisa mi:
"Ban cas di Señor!"
I awor, ata mi aki para na bo porta Señor.
Salmo 122

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios,
nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Vicente Q. Ras
Cariñosamente
yama "Querino"
*19-07-1946 - †22-
08-2024

Acto di entierro lo
wordo anuncia
despues

Leynan di vicio publica pa Taliban ta prohibi bos y cara descubri di hende muhe den publico

(AP) - **Afghanistan** su autoridadnan Taliban a emiti un prohibicion riba hende muhe su bos y cara descubri den publico bao un ley nobo aproba pa e lider supremo como parti di esfuerso pa combati vicio y promove virtud.

E leyman a ser emiti diaran-son despues cu nan a ricibi aprobacion for di lider su-remo Hibatullah Akhun-zada, un vocero di e gobierno a informa. Taliban a crea un ministerio pa e "promocion di virtud y prevencion di vicio" despues di tuma autori-dad den e pais den 2021.

E ministerio a publica su ley-nan di vicio y virtud riba di-aran-son cu ta cubri aspecto di bida diario manera transport publico, musica y celebra-cionnan. Nan ta detaya den un documento di 114 pagina y 35 artikel mira pa The As-sociated Press y ta e prome declaracion formal di leyman di vicio y virtud na Afghani-

stan desde cu nan a tuma e poder den nan man.

"Inshallah nos ta garantisa cu e ley Islamico lo ta un ayudo grandi den e promocion di virtud y eliminacion di vicio," e vocero di ministerio Maulvi Abdul Ghafar Farooq a bisa riba diahuebs.

E leyman aki ta empodera e ministerio pa ta na e delantera di regula conducta presonal, administranto castigo manera advertencia y detencion si e

autoridadnan acusa cu e ciu-dadano a kibra e ley.

Artikel 13 ta trata hende muhe. E ta bisa cu ta obliga-torio pa un muhe pone un VEIL na su curpa na tur mo-mento den publico y cu un cobertura pa su cara ta esen-cial pa evita tentacion y ten-tacion na otronan. Bistimenta no por ta fini, cortico ni pega.

Hende muhe mester cubri nan mes dilanti hende muhe y hende homber cu no ta Mu-

sulman pa asina evita corrup-cion. Un hende muhe su bos ta consider algo intimo y no mester ser scucha ta canta ni conta of lesa den bos halt. E ta prohibi pa hende muhe mira hende homber si nan no ta relaciona como famia of pareha y vice versa.

Artikel 17 ta prohibi e pub-licacion di imagen di sernan bibo, cual ta menasa un pan-orama di media na Afghani-istan cu ya caba ta fragil.

Artikel 19 ta prohibi toca musica, e transportacion di pasahero femenino nan so y e mescla di hende homber y hende muhe cu no ta rela-ciona na otro. E ley tambe ta obliga e pasaheronan y chauffeurnan haci oracion na mo-mentonan cu ta stipula.

Segun e ministerio su web-site, e promocion di e vir-tud ta inclui oracion, aline-a e caracter y comportamiento di Musulmannan cu e ley Islamico, encurasha hende

muhe bisti hijab y invita hen-de cumpli cu e 5 pilarnan di Islam. Tambe e ta papia di e eliminacion di vicio y cu esa-ki ta involucra prohibi hende di haci cosnan cu ta prohibi den e leyman Islamico.

Luna pasa, un rapport di ONU a bisa cu e ministe-rio ta contribui na un clima di miedo y intimidacion en-tre e hobennan Afghan via e metodonan usa pa aplica e ley. El a agrega cu e ministe-rio su rol ta expandiendo na otro areanan di bida publico, incluyendo monitor media y eradica e adiccion na droga.

"Mirando e varios problema delinea den e rapport, e posi-cion expresa pa e autoridad-nan de facto cu e maneho aki lo aumenta y expande ta suficiente causa di preocu-pacion pa tur hende Afghan, specialmente hende y mucha muhe," Fiona Frazer, hefe di human rights service na U.N Mission in Afghanistan a co-menta.

Macron ta tene dialogo cu politiconan clave den formacion di un gobierno nobo

(AP) - **President Frances Emmanuel Macron lo tin dialogo cu figuranan po-litico clave den un inten-to pa forma un gobierno nobo, despues cu elec-cion legislativo sorpresa luna pasa no a resulta den ningun partido genera-do mayoria den asamble general, Francia su parti poderoso di parlamento.**

Macron su oficina a bisa cu reunionnan cu lidernan di Francia su partidonan poliico principal lo ser organisa riba diabierna y dialuna na palacio presidencial elysee pa "sigui move den direccion di un mayoria amplio y stabil."

"E designacion di un Prome Minister lo bini despues di e consultanan aki y nan con-clusion," e declaracion a in-forma.

E coalicion isquierdista, New Popular Front, a gana alre-dedor di un tercer parti di e Asamblea Nacional, mas di cualkier otro grupo, den luna pasa su eleccion legislativo. Macron su aliansa centrista a keda den di dos luga y e par-tido ultra derecha National Rally a keda den tercer luga.

E ausencia di cualkier bloke politico dominante, y e pros-pecto di un parlamento y paralisis politico, no ta algo cu a spera den Francia su re-publica moderno.

New Popular Front a insisti cu, como e grupo mas grandi, e Prome Minister mester sali for di nan grupo. E coalicion a selecta e tiki conoci ambte-naar Lucie Castets como nan scogencia pa Prome Minister.

Castets lo participa den dia-bierna su dialogo conhunta-

mente cu figuranan top di New Popular Front, cual ta inclui e ultra isquierdista France Unbowed, Socialists y Greens.

E centristanan y conserva-tivonan tambe lo reuni cu Macron diabierna, mientras cu National Rally su lider-nan ta anticipa di bay Elysee dialuna.

Macron luna pasa aparente-mente no a presta atencio-na Castets, bisando den un entrevista riba television cu "e problema no ta provee un nomber di un grupo politico" y a enfatisa cu e necesidad ta

pa un mayoria parlamentario tras e candidato.

Macron su oficina a bisa cu su decision pa un Prome Minister nobo lo ta basa riba garantisa un estabilidad y un gobierno nobo cu no lo ser tumba pa un voto di 0 confi-ansa di parlamento.

Politiconan di centro, dere-cha y ultra derecha a sugeri cu nan lo purba tumba cualk-ier gobierno cu inclui miem-bronan di France Unbowed su partido.

Algun otro nomber tambe a ser ampliamente reporta den

media Frances como candi-dato politico pa e posicion di prome minister mirando cu Macron ta mas probabel di busca un coalicion cu por reuni e politiconan di centro-isquierda cu esnan di derecha tradicional.

Como president, Macron tin poder completo pa nombra e prome minister segun e Con-stitucion Frances.

E president Frances a bisa luna pasa cu e lo mantene e gobierno centrista riba un rol di cuido pa trata "e asuntonan actual pendiente", notable-mente e Olimpiada recien.

Hungria ta bisa cu ta bay duna ticket gratis pa Bruselas na migrantenan purbando di drenta UE

(AP) — Gobierno anti-inmigracion na Hungria ta prepara pa duna ticket one-way gratis pa Bruselas na migrante y solicitanten di asilo purbando di drenta Union Europeo, segun un minister a bisa diahuebs den respuesta na multanan pisa imponi recientemente riba e pais tocante su politicanan restrictivo di asilo.

Papiando na un conferencia di prensa na Budapest, prome minister Hungaro, Viktor Orban su chief of staff, Gergely Gulyas a critica e veredicto di Corte Europeo di Husticia na juni, cu a duna orden na Hungria pa paga un boet di 200 milyon euro pa persistentemente kibra e reglanan di asilo di e bloc, y

un suma adicional di un milyon euro pa dia te ora cu e trece su politicanan den linea cu ley di UE.

“Bruselas kier forsa nos na cualkier costo pa laga migrantenan drenta,” Gulyas a bisa, refiriendo na e sede di UE na

Belgica.

El a bisa cu si UE ta sigui forsa regulacion riba Hungria cu “no ta hacie posible pa detene migrantenan na e frontera,” su pais ta bay ofrece cada migrante “transporte pa Bruse-

las liber di costo.”

Gobierno anti-inmigracion di Hungria a tuma un posicion fuerte contra hende drentando e pais desde cu hopi mas cu 1 milyon persona a drenta Europa na 2015, mayoria di nan huyendo di conflicto na Siria. E pais a construi heki cu waira di sumpiña na su fronteranan sur cu Serbia y Croacia y un par di zona di transito pa detene solicitante di asilo na su frontera cu Serbia. E zonanan di transito aki awo ta cera.

Pero UE tin problema cu e sistema inusualmente rigido di asilo di Hungria, y a pidi e corte top di e bloc pa multa Budapest pa forsa hende buscando proteccion internacional pa biaha na su embaha-

danan na Serbia of Ucrania pa aplica pa un permiso di biahe, un violacion di reglanan di UE cu ta obliga tur pais miembro pa tin proceduranan comun pa otorga asilo.

Orban anteriormente a priminti cu Hungria no ta bay cambia su politicanan di migracion y asilo sin importa veredictonan di Corte Europeo di Husticia. Diahuebs, Gulyas a critica e multanan cu Hungria a ricibi tocante sistema di asilo, bisando: “Hungria no kier paga e boet diario indefinidamente, pues nos ta bay hacie posible pa hende drenta si nan kier, y ta bay ofrece nan un ticket one-way pa Bruselas. Si Bruselas kier migrantenan, nan por keda cu nan.”

Putin ta reuni cu premier Chines, Li mientras Moscu y Beijing ta profundisa relacion

(AP) — Presidente Ruso, Vladimir Putin a reuni cu premier Chines, Li Quang e siman aki, elogiando e crecimiento di nan relacion comercial mientras Moscu ta bira cada bes mas dependiente riba Beijing pa sosten economico y politico.

“Nos relacion comercial ta desaroyando, desaroyando exitosamente... E atencion cu gobiernonan di e dos pais na ambos banda ta dunando na comercio y lasonan economico ta dunando resultado,” Putin a bisa na e reunion den e Kremlin.

E tambe a bisa cu Rusia y

China a desaroya “plannan a gran escala” pa economia y otro proyetonan.

“Relacionnan China-Rusia ta na un nivel halto sin precedente,” segun Li, kende

anteriormente a reuni cu su contraparte Ruso, prome minister Mikhail Mishustin.

E reunion a tuma lugar mientras Rusia a haya prob-

lema pa rechasa un incursion Ucrainiano den region Kursk awo den su di tres siman. Y durante anochi, Moscu a experimenta un di e olanan mas grandi di atake cu drone riba e capital Ruso desde comienso di e conflicto cu Ucrania.

Reportahenan di noticia Ruso no a indica su Putin y Li a papia di Ucrania.

China a purba di posiciona su mes como neutral den e conflicto cu Ucrania, pero ta comparti cu Rusia un gran animosidad pa cu Occidente.

Despues cu paisnan occidental a impone sancionnan pisa riba petroleo Ruso den respuesta na Rusia mandando

trupa den Ucrania na februari 2022, China a reforsa fuertemente su compra di petroleo Ruso, aumentando su influencia na Rusia.

Putin a subraya e importancia di China door di reuni na Beijing cu lider Chines, Xi Jinping tiki despues di a keda inaugura pa un di cinco termino den e Kremlin.

Un evaluacion di inteligencia Mericano publica e aña aki ta indica cu China a aumenta significativamente benta di herment di mashin, micro-electronico y otro tecnologia pa Rusia, cu Moscu ta usa pa produci misil, tanki, avion y otro arma.

Ta kere cu di siete curpa recupera di superyate na Sicilia ta di yiu di Mike Lynch

(AP) — Rescatistanan Italiano ayera a trece na costa e ultimo di siete curpa di un superyate cu a sink cerca di costa di Sicilia, segun wardacosta. Ta kere cu e ta pertenece na yiu muhe di magnate di tecnologia Britanico, Mike Lynch, kende tambe a fayece ora e boto a sink e siman aki.

Hannah Lynch, 18, tabata e ultimo persona desaparecido abordo di The Bayesian, un yate di 56 meter cu bandera

Britanico cu a sink durante un tormenta dialuna. A recupera curpa di Mike Lynch diahuebs. E tabata celebrando cu recientemente a declar’e inocente di cargonan di fraude, hunto cu su famia y e hendenan cu a defend’e na e huicio na Merca. Su esposa, Angela Bacares tabata entre e 15 sobreviviente.

Rescatistanan a lucha pa cuatro dia pa haya tur e curpanan desaparecido, cu progreso slow door di e interior di e barco hundi riba fondo di lama 50 meter bao superfi-

cie. Oficialnan di proteccion civil a bisa cu nan ta kere cu un tornado riba awa, conoci como ‘waterspout’ a dal e barco, y el a sink rapidamente.

E otro victimanan ta Christopher Morvillo, un di e abogado Mericano di Lynch y su esposa, Neda; Jonathan Bloomer, presidente di subsidiario di inversion na London di Mogran Stanley, y su esposa Judy; y Recaldo Thomas, chef di e yate. Investigadonan di Ministerio Publico di Termini

Imerese a bisa cu ta bay tene un conferencia di prensa awe diasabra pa revela e prome hallazgonan di su investigacion criminal, cu a habri inmediatamente despues di e tragedia a pesar cu no a identifica publicamente ningun

sospechoso. E pregunta principal riba cual investigadonan ta enfocando ta con un barco considera “unsinkable” pa su fabricante Italiano, Perini Navi, a sink mientras un barco di bela cercano a keda sin problema.

Nieuwe verdachte gearresteerd in zaak-Portulaca

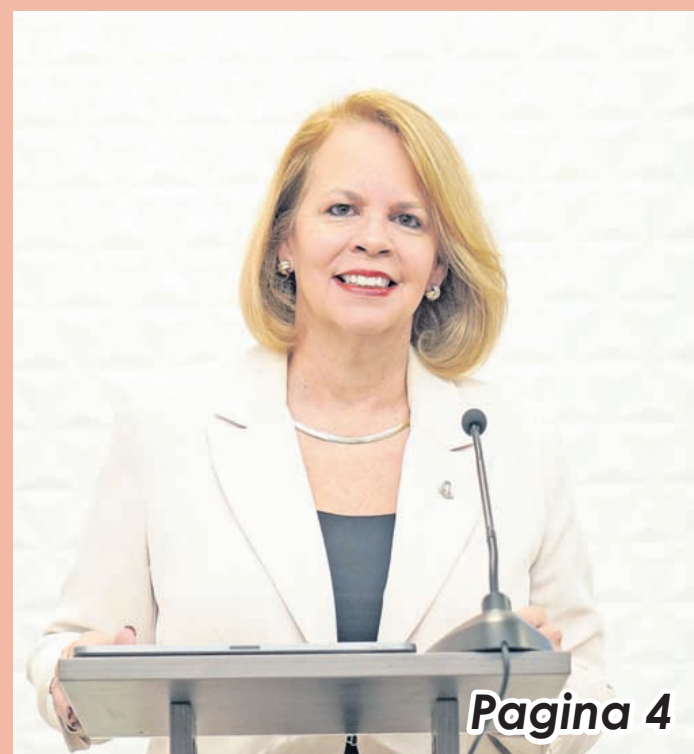
Pagina 2

Taxi-chauffeur die vergunning voor 90.000 florin verkocht, verliest zijn vergunning

Pagina 3

Groot deel van extra inkomsten gaat naar salarisverhoging in plaats van schuldaflissing

Pagina 4

Nieuwe verdachte gearresteerd in zaak-Portulaca

Zoals bekend is de zaak Portulaca in juni begonnen met de arrestatie van drie personen op dat moment. Onlangs is een andere persoon ook gearresteerd in verband met dezelfde zaak, namelijk een onderzoek door de Landsrecherche met betrekking tot verleende verblijfsvergunningen.

De Landsrecherche, onder leiding van de hulpofficier van justitie en het Openbaar Ministerie en in samenwerking met het Korps Politie Aruba en het RST (Recherche Samenwerkingsteam), heeft deze week op zes locaties doorzoeken gedaan, namelijk twee

woningen, twee bedrijven, het Bestuurskantoor (Ministerie van Integratie, Arbeid en Energie) en DIMAS. Deze doorzoeken vonden plaats

in het kader van een onderzoek door de Landsrecherche naar mogelijke corruptie en andere strafbare feiten met betrekking tot de toekenning van verblijfsvergunningen tussen 2020 en 2022.

Dit onderzoek staat bekend onder de naam Portulaca. Tijdens de doorzoeken zijn gegevensdragers en administratieve documenten in beslag genomen. Tot nu toe zijn er drie personen gearresteerd.

Het onderzoek van Portulaca draait om de vraag of bedrijven verblijfsvergunningen voor hun werknemers hebben verkregen op basis van motieven die niet in overeenstemming zijn met de wet.

De doorzoeken van 4 juni zijn afgerond. Het strafrechtelijk onderzoek gaat verder. Het Openbaar Ministerie heeft geen verdere informatie verstrekt. Bij specifieke ontwik-

kelingen in het onderzoek zal dit later worden gecommuniceerd via een persbericht, zoals het Openbaar Ministerie destijds aangaf. Onlangs is nog een andere persoon in verband met de zaak gearresteerd, die tijdens een verhoor bij de Landsrecherche onwel werd.

Woensdagmiddag kwam het bericht binnen dat tijdens het verhoor de bloeddruk van de verdachte opliep en een ambulance moest worden gebeld. Bij aankomst verleende de ambulance hulp, waarna de verdachte zich kon ontspannen en het verhoor kon worden voortgezet. Later op de dag werd het transportvoertuig ingezet om hem terug te brengen naar de plaats van detentie.

De minister belast met de portefeuille Integratie, Energie en Arbeid, Glenbert Croes, heeft aangegeven dat deze zaak betrekking heeft op een

onderzoek uit de jaren 2020-2022. Minister Croes nam de portefeuille Integratie over in november 2021, met als doel corruptie in de onder zijn verantwoordelijkheid vallende departementen aan te pakken, maar vooral in het proces van vergunningverlening aan degenen die aan de vereisten voldoen.

Om deze reden heeft hij de betrokken afdelingen geïnstrueerd om volledige medewerking te verlenen aan het onderzoek dat het Openbaar Ministerie uitvoert. De minister bevestigt ook zijn volledige vertrouwen in de onpartijdigheid, efficiëntie en effectiviteit van het onderzoek door het Openbaar Ministerie, omdat dit de enige manier is om duidelijkheid te verschaffen over twijfels en fouten die zijn begaan.

Een van de huizen die door de Landsrecherche in verband met het onderzoek is bezocht, is het huis van de moeder van minister Croes, waar de stichting 'Union ta Forsa' is gevestigd, die voor de campagne van 2021 weer actief werd en na de verkiezingen inactief is gebleven. Het is ook belangrijk om op te merken dat de beschuldigingen tegen personen en/of bedrijven niets te maken hebben met de stichting die is opgericht voor de campagne van minister Croes, zoals de minister zelf in een verklaring aangaf.

Voor het eerst contract ondertekend met vijf Praktijkondersteuners om patiënten met mentale gezondheidsproblemen te ondersteunen

Deze week hebben het Witgele Kruis (WGK), samen met de POH en AZV, aangekondigd dat vijf personen na een rigoureuze screening zijn geslaagd om Praktijkondersteuner Huisartsen Geestelijke Gezondheidszorg (POH-GGZ) te worden, een traject dat acht maanden zal duren en dat nieuw is voor Aruba, aldus de directeur van het WGK, Gino Goe-loe.

De vijf Praktijkondersteuners zullen vanaf 1 september 2024 de huisartsen ondersteunen op het gebied van geestelijke gezondheid. Ze zullen hun nieuwe carrière beginnen en vormen de eerste groep op Aruba die wordt opgeleid als specialist in de geestelijke gezondheidszorg via het onder-

wijsinstituut RINO Zuid Caribbean. Ze zullen gespecialiseerde verpleegkundigen worden die huisartsen ondersteunen bij de begeleiding en behandeling van mensen met psychologische, psychosociale of psychosomatische problemen.

Praktijkondersteuners in de geestelijke gezondheidszorg hebben niet de taak om te diagnosticeren, coördineren en ingrijpen, maar werken samen met de patiënt om de klachten of symptomen te verduidelijken en een behandelplan uit te voeren. Dit alles gebeurt

onder de verantwoordelijkheid van de huisarts, maar met hun eigen verantwoordelijkheden.

Daarnaast werken ze preventief. Ze identificeren en grijpen in met als doel onnodige doorverwijzingen of terugval te voorkomen. Indien nodig

zorgt de Praktijkondersteuner GGZ ervoor dat de patiënt wordt doorverwezen naar de volgende professional in de geestelijke gezondheidszorg.

De eerste POH-GGZ werd geïntroduceerd via het Sociaal Crisisplan en vormt momenteel een integraal onderdeel van de aanpak van geestelijke gezondheidszorg. Het plan bestaat uit drie delen: het eerste deel richt zich op preventie, het tweede op het toegankelijker maken van zorg, en het derde op het waarborgen van goede nazorg. Daarnaast zullen de POH GGZ's helpen de wachtlijsten te verkorten en de druk op de eerste en tweede lijn te verlagen. Ze kunnen ook sneller zorg verlenen, omdat de diagnose en doorverwijzing sneller kunnen plaatsvinden.

Taxi-chauffeur die vergunning voor 90.000 florin verkocht, verliest zijn vergunning

In de afgelopen week zagen we een groep ontevreden taxichauffeurs reageren op de nieuwe maatregelen die zijn aangekondigd door minister van Transport en Integriteit, Ursell Arends. Niet alleen blokkeerden ze het verkeer voor het regeringsgebouw, maar ze kozen er ook voor om de ingang van het vliegveld te blokkeren, wat een vitale rol speelt in de economie van Aruba.

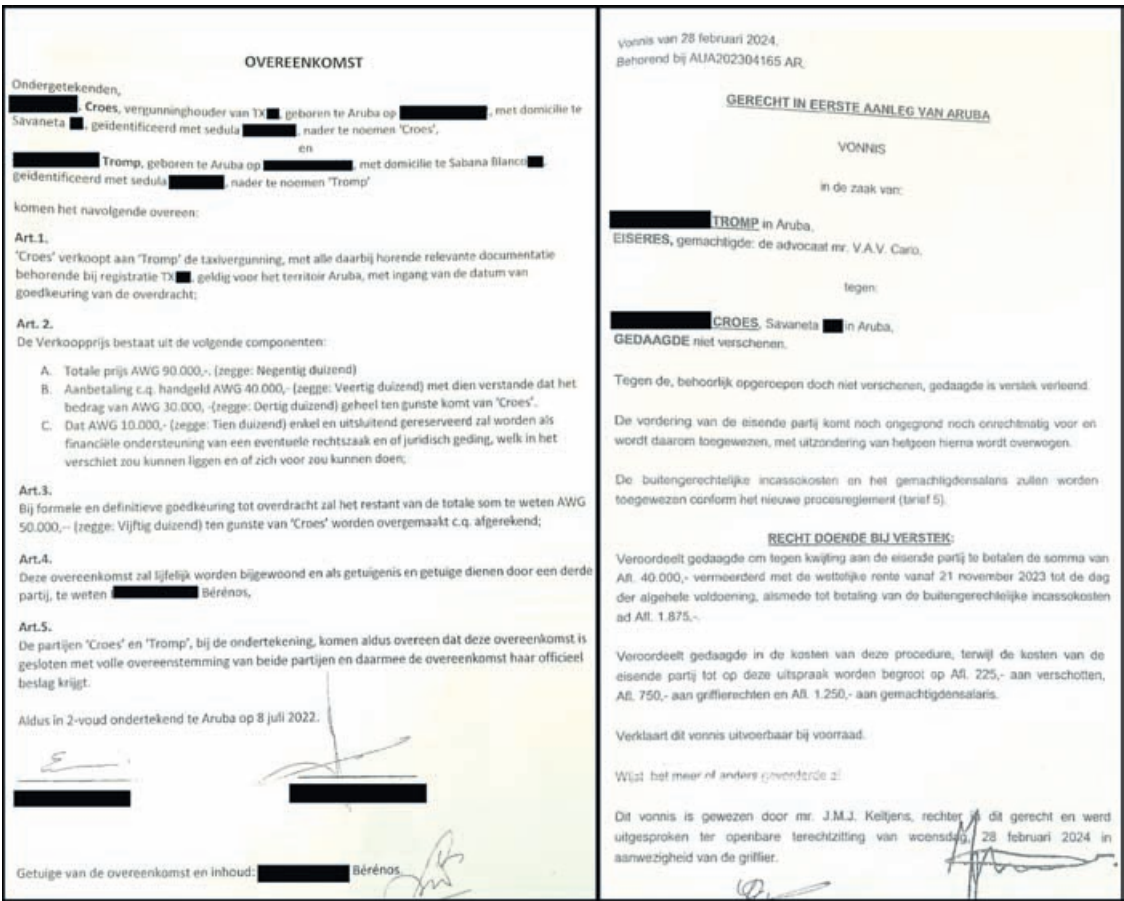
Vergunningsuitgifte één dag voor de verkiezingen van 2021

Taxivergunningen met de markering "V" en "T/O", die behoren tot het erfgoed van het Arubaanse volk, zijn altijd een politiek instrument geweest. Het is bekend dat grote politieke partijen deze vergunningen vlak voor de verkiezingen van 2021 hebben verstrekt aan vrienden, familieleden, partijleden en coördinatoren van de ministers.

Voormalig minister van Transport, Chris Romero, die momenteel verdachte is in de rechtszaak Kwihi, heeft op de dag voor de verkiezingen in 2021 feestelijk 164 vergunningen uitgegeven. Dit aantal omvat ook een vergunning voor zijn beste vriend en partijgenoot, die momenteel minister is voor de MEP-partij. Deze MEP-sponsor ging zelfs zover dat hij 96 vergunningen aan één persoon gaf. Het systeem was destijds corrupt, waarbij vergunningen in de familie bleven of werden gegeven aan partijleden en supporters. Deze vergunningen werden zelfs illegaal verkocht. Onze redacteur is begonnen met een journalistiek onderzoek naar de taxivergunningen om antwoord te krijgen op de cruciale vraag of het toegestaan is om een taxivergunning te verkopen.

Rechtszaak 'CROES' tegen 'TROMP'

Op 8 juli 2022 besloot een Arubaanse burger met de achternaam Croes, eigenaar van een taxivergunning, zijn vergunning te verkopen aan een andere burger met de achternaam Tromp. De zaak ging zover dat er een contract werd opgesteld met een totaalprijs van 90.000 florin, waarbij een aanbetaling van 40.000 florin werd gedaan.

In 2024 ontstond er een probleem tussen Tromp en Croes over deze taxivergunning. Tromp besloot Croes, de eigenaar van de vergunning, voor de rechter te dagen om zijn aanbetaling van 40.000 florin terug te eisen. De rechter oordeelde dat Croes het bedrag van 40.000 florin, plus rente vanaf 2 november 2023, aan Tromp moest terugbetalen, en ook alle gerechtskosten moest vergoeden.

Croes moest Tromp zijn kentekenplaat teruggeven,

aangezien de vergunning illegaal was verkocht, en verloor ook zijn taxivergunning.

Verkoop en verhuur van taxivergunningen

Onze redacteur onderzoekt nog meer gevallen van verkoop en verhuur van taxivergunningen, waarbij vergunningen werden overgedragen aan een hulpschouffeur en er sprake was van misbruik van de vergunning. In plaats van dat de vervanger in dienst was, werd de vergunning verhuurd voor bedragen tussen de 150 en

350 dollar per dag, terwijl de vervanger het voertuig bestuurde en de vergunninghouder niet werkte.

Het beroep van taxichauffeur op Aruba is erg aantrekkelijk gezien het aantal bezoekers dat Aruba ontvangt, het geld dat ze verdienen en de flexibiliteit van het werk, omdat de taxichauffeur zelf zijn werktijden bepaalt. In meer dan één geval zijn geïnteresseerden in de aankoop van een taxivergunning naar voren gekomen met vragen hierover. Hoewel dit wettelijk niet is toegestaan, zijn er meer

aanwijzingen dat mensen deze soort onderhandeling nog steeds "onder de tafel" doen.

Onderzoek in de zaak 'Kwihi'

Onze redacteur heeft concrete informatie ontvangen van een bron die deel uitmaakt van het onderzoek Kwihi. Deze bron gaf de naam van een persoon die een dag voor de verkiezingen van 2021 een taxivergunning heeft gekregen. Naar verluidt kocht deze persoon de vergunning via het bedrijf MADBOR CONSULTANCY, dat fungeerde als een uitzendbureau voor voormalig minister Chris Romero. Er wordt vermoed dat dit bedrijf frauduleus geld heeft ontvangen van de Arubaanse staat.

In het kader van transparantie publiceert Aruba Vandaag de uitspraak van de rechtbank, geredigeerd om de privacy te respecteren, en het contract van de zaak 'TROMP' tegen 'CROES', waarin een taxivergunning illegaal werd verkocht. Ook worden de namen en nummers van de personen die de 164 vergunningen hebben ontvangen, geanonimiseerd gepubliceerd. Deze vergunningen werden verstrekt door voormalig minister van Transport, Communicatie en Primaire Sector, Chris Romero, die momenteel verdachte is in een gerechtelijk onderzoek naar dienstverleningscontracten in de periode 2017-2021. Het is ook bekend dat hij deze contracten sloot met verschillende rechtspersonen.

Romero was minister in het kabinet Wever-Croes I, van 2017 tot 2021. Het onderzoek begon in februari 2021 met gerechtelijke invallen onder leiding van een commissaris-rechter op verschillende adressen die verband hielden met het onderzoek naar bepaalde dienstverleningscontracten die werden gesloten door voormalig minister Chris Romero, terwijl hij in functie was. De huiszoeken vonden plaats op vier adressen, waarbij administratie, computers en verschillende harde schijven, die cruciale elementen zijn voor het onderzoek van Landsrecherche, in beslag werden genomen.

FFCHA	FFCHA DECISION	PERMISO	TOTAL PERMISO	FAAM	NOMBER	SPLICACION
2021	24-06-2021	Otorga	2	LACLE		
2021	24-06-2021	Otorga	1	JONES		
2021	24-06-2021	Otorga	1	TROMP		
2021	24-06-2021	Otorga	1	BOEKHOUDT		
2021	24-06-2021	Otorga	2	MARTIJN		
2021	24-06-2021	Otorga	1	AMMERLAAN		
2021	24-06-2021	Otorga	30	TRIMON		
2021	24-06-2021	Otorga	2	DOUGLAS		
2021	24-06-2021	Otorga	1	BOEKHOUDT		
2021	24-06-2021	Otorga	1	BOEKHOUDT		
2021	24-06-2021	Otorga	60	BOEKHOUDT		
2021	24-06-2021	Otorga	10	BOEKHOUDT		
2021	24-06-2021	Otorga	10	BOEKHOUDT		
2021	24-06-2021	Otorga	1	WERLEMAN		
2021	24-06-2021	traspaso	1	GEERMAN		
2021	24-06-2021	Otorga	1	CROES		
2021	24-06-2021	Otorga	1	BOEKHOUDT		
2021	24-06-2021	Otorga	1	KING		
2021	24-06-2021	Otorga	1	RICHARDSON		
2021	24-06-2021	Otorga	1	TRIMON		
2021	24-06-2021	Otorga	1	ROBLES DE MEDINA		
2021	24-06-2021	Otorga	1	RASMIJN		
2021	24-06-2021	Otorga	10	LACLE		
2021	24-06-2021	Otorga	1	WERLEMAN		
2021	24-06-2021	Otorga	7	T.N.V. DROZD		
2021	24-06-2021	Traspaso	1	MADURO		

Chris Romero a otorga total 164 permiso di TX-TO-V-MFV 1 dia prome cu Eleccion pa Parlamento 2021. 1 solo persona a haña 96 permiso.

Groot deel van extra inkomsten gaat naar salarisverhoging in plaats van schuldaflissing

Tot nu toe hebben we weinig interesse gezien in de recente loonsverhogingsronde die de overheid heeft aangekondigd voor haar werknemers en anderen die op de loonlijst van de overheid staan. Zoals eerder vermeld in dit medium, zal de 11,7% loonsverhoging grote gevolgen hebben voor het totale bedrag dat de overheid de komende jaren aan personeelskosten zal moeten betalen.

Dit is ook van belang voor de discussie over de nieuwe norm voor personeelskosten, namelijk 10% van ons Bruto Binnenlands Product (BBP) van een bepaald jaar, voor de totale personeelskosten van de overheid in brede zin, en niet alleen voor de kosten van de ministeries, waarop de norm van financieel toezicht tot nu toe was gebaseerd. Hierover later meer, maar eerst enkele basisgegevens.

Wie krijgt de 11,7% loonsverhoging?

De totale loonsverhoging van 11,7% wordt in twee delen

verdeeld, waarvan een deel (6%) dit jaar wordt toegekend, terwijl in 2025 het resterende percentage wordt toegevoegd. Volgens de verklaring van de overheid zelf, met verwijzing naar het bedrag dat gemoeid is met de loonsverhoging voor werknemers van door de overheid gesubsidieerde stichtingen, zal dit voor 2025 een totaalbedrag van Afl. 20.600.000 voor 1.000 werknemers omvatten.

Uitgaande van dit punt, wat zal de totale financiële operatie gaan kosten? Dit hangt af van hoe groot de huidige loonlijst van de overheid is. We hebben nog geen begroting voor 2025, maar hier zijn enkele recente cijfers ter referentie. In het laatste financiële verslag van 2023, ingediend in mei 2024, had de overheid bij de ministeries 3.416 mensen in dienst. Samen met het personeel van het openbaar onderwijs en de Kustwacht geeft dit een totaal van 4.241 werknemers die de loonsverhoging zullen ontvangen.

Maar dat is nog niet alles,

want er zijn nog andere groepen die op de loonlijst van het Land Aruba staan, zoals de entiteiten die via de Grondwet zijn ingesteld: het Parlement, de Algemene Rekenkamer en de Raad van Advies. We hebben geen bijgewerkte cijfers van hun loonlijst, maar de IMF-analyse van 2019 voor de Arubaanse regering vermeldt een totaal van 245 mensen die Afl. 21 miljoen aan salaris ontvingen. Het gaat in elk geval om een groep van 4.500 mensen die deze volledige loonsverhoging in 2025 zullen ontvangen. Het bedrag dat hiermee gemoeid is, zou dus ongeveer Afl. 92.700.000, bijna 93 miljoen, bedragen. Samen met het bedrag voor de stichtingen zou het gaan om een extra bedrag van Afl. 113.300.000 voor het jaar 2025. Dit roept enige twijfel op.

De overheid heeft momenteel een totale loonlijst van ongeveer Afl. 700 miljoen. We zien dat de overheid in 2019 al Afl. 677 miljoen aan personeelskosten had. Het aantal personeelsleden is inderdaad gedaald, maar aan de andere kant zijn de kosten gestegen. De gesubsidieerde sector had in de IMF-analyse in 2019 858 mensen in dienst, en nu spreekt de overheid zelf van 1.000 mensen. In 2019 kostten 858 mensen Afl. 72 miljoen; duizend mensen zouden op basis van het gemiddelde van die periode (83.900 florin) in totaal Afl. 83,9 miljoen kosten. De fout lijkt te liggen in de toewijzing van de Afl. 20,6 miljoen aan de stichtingen, die slechts een deel van de gesubsidieerde categorieën uitmaken, wat in 2023 in totaal meer dan Afl. 223 miljoen kostte, waarvan een groot deel salaris subsidie is. Het bedrag van Afl. 20,6 miljoen zou overeenkomen met de hele gesubsidieerde sector.

In ieder geval beslaat de groep werknemers die door het Land Aruba wordt betaald ongeveer 2.300 personen in de gesubsidieerde sector, inclusief gesubsidieerd onderwijs, en de groep overheidswerknemers van minstens 4.500 personen. In de meerjarige projectie die het CAft presenteert in hun advies over de begroting voor 2025, zien we dat tussen 2023 en 2025 de personeelskosten met Afl. 51 miljoen zullen stijgen en de subsidies met

Afl. 27 miljoen, in totaal Afl. 78 miljoen. Een groot deel hiervan kan worden toegeschreven aan de loonsverhoging.

De overheid heeft de fondsen, maar niet op de juiste manier

Als de vraag is of de overheid de fondsen heeft voor een operatie van deze omvang, dan is het antwoord bevestigend. Voor 2023 en 2024 hebben de belastingmaatregelen, samen met het economisch herstel na de crisis van 2020, gezorgd voor een ongekennde toename van de inkomsten voor het Land Aruba. Het voorlopige verslag van 2023 geeft een bedrag van iets meer dan Afl. 200 miljoen voor de 'gewone dienst' van de overheid.

Echter, het gebruik van deze middelen is gekoppeld aan bepaalde voorwaarden volgens de afspraken met Nederland in het kader van financieel toezicht. De criteria bepalen dat het eerste 1% overschot van de 'collectieve sector' volledig bestemd is voor de afbetaling van de schuld van het Land Aruba. Het overige beschikbare bedrag kan 50%/50% worden gebruikt voor schuldaflissing en investeringen. De overhe-

id heeft al bericht ontvangen van het toezichthoudende orgaan CAft dat dit overschot niet kan worden gebruikt voor loonsverhogingen, maar dat dit wel kan gebeuren via een herverdeling van middelen die bestemd zijn voor structureel lagere uitgaven aan 'goederen & diensten'. Dit lijkt echter weinig perspectief te bieden; hetzelfde rapport over het vierde kwartaal van 2023 vermeldt dat er in 2023 ongeveer Afl. 15 miljoen minder is uitgegeven aan deze categorie.

Men moet er rekening mee houden dat hogere personeelskosten ook het gevolg zijn van de automatische loonsverhogingen die voortvloeien uit de zogenaamde 'periodieken' in de toepasselijke schalen, die niet gekoppeld zijn aan een evaluatie van individuele prestaties. Zelfs zonder extra personeel blijven de personeelskosten jaarlijks stijgen. Samen met deze aanzienlijke loonsverhoging, zullen de gevolgen voor de begroting moeten komen uit het overschot dat bedoeld is voor schuldaflissing en investeringen, en het betalen van hogere salarissen is geen investering.

Is de reparatietoeslag eigenlijk echt noodzakelijk...?

De regering heeft aangekondigd dat de 'reparatietoeslag' voor de werknemers in de privésector, die tot Afl. 2.500 per maand verdienen, wordt verhoogd. Die verhoging betreft een bedrag van Afl. 600 per jaar, dus Afl. 50 per maand. Dat is op het eerste gezicht goed nieuws voor deze groep, die volgens de regering ca. 6.000 personen betreft. Het is ook een goed moment om stil te staan bij dit middel dat een soort van inkomensnivellering is.

Wat de overheid in feite doet is het gebruiken van vooral belastinginkomsten om bepaalde groepen met bescheiden inkomens, zoals deze werknemers een bescheiden extraatje boven op hun salaris toe te stoppen. Dit kan tot allerlei discussies aanleiding zijn, de een vindt het te weinig, een ander vraagt zich af waarom dit nodig is, maar waar komt deze maatregel eigenlijk vandaan?

De reparatietoeslag werd in het leven geroepen onder de vorige christendemocratische regering waar tijdens de toenmalige sociale dialoog met de sociale partners men tot de conclusie kwam dat er iets moest gebeuren aan de toen al bestaande kloof tussen het 'bestaansminimum' en het niveau van de minimumlonen, een poging om deze kloof in ieder geval gedeeltelijk te dichten. Volgens gegevens van het CBS Aruba van 2010 was het minimum dat een gezin, van twee volwassenen en twee kinderen van onder de 16 jaar, nodig had voor hun bestaan een bedrag van Afl. 4.169. Dit minimum was fors gestegen in de jaren sinds de meting in 1994; in 2010 was dit met 90% gestegen in vergelijking met 1994. De peiling van april 2024 gaf een bedrag aan van Afl. 5.497.

In 2010 stond het minimumloon op Afl. 1542,90 en twee minimumlonen in een huishouden zou nog een kloof achterlaten van Afl. 1.084 om op andere wijze te dekken. Met de consequentie dat een van de partners een aanzienlijk hoger salaris moest hebben of dat beiden meer zouden verdienen, of dat een van hen een andere baan erbij moest nemen om het maandelijks budget aan te vullen. En hoe ziet die realiteit eruit in 2024? De kloof tussen bestaansminimum en twee minimumlonen is gegroeid tot Afl. 1.525. Dat maakt het nog urgenter voor een gezin om ervoor te zorgen dat men hoe dan ook op een hoger inkomensniveau komt. Dit geldt niet alleen voor de groep waarin beiden een minimumloon krijgen, het geldt ook voor degenen die beiden een salaris hebben van Afl. 2.500 per maand, het maximum waarbij nog reparatietoeslag wordt uitbetaald; die komen nog tekort om het huidige bestaansminimum van bijna Afl. 5.500 per maand te halen.

Wat zegt dit dan van de reparatietoeslag? Dat het een zeer bescheiden steun is vergeleken met wat een substantieel deel van onze gemeenschap nodig heeft om van te leven. Het gaat hier niet om het starten van een debat over de vraag hoe

hoog die toeslag zou moeten zijn, maar meer om het beleidsinstrument zelf bekijken, wat de bedoeling hiervan is en hoever men hiermee kan komen. Eigenlijk is de reparatietoeslag een gebaar van de overheid waarmee in feite wordt toegegeven dat er iets niet in orde is in onze economie en dat de overheid geen andere optie ziet dan deze noodmaatregel om de gesignaleerde kloof tussen de kosten van levensonderhoud en de huishoudens met de laagste inkomens te beperken. De – legitieme – vraag die nu opkomt is waarom de salarissen in de privé sector niet hoger zijn zodat een gezin een makkelijker bestaan zou hebben zonder dat de overheid bij moet springen om het gezinsbudget op te schroeven? Het antwoord moeten we in de economie zelf zoeken. Samen met de Amerikaanse gebieden in de regio behoren we tot de weinige landen die een minimumloon kennen dat boven de \$1.000 per maand reikt. Het overgrote deel van onze concurrentie in de regio kent een minimumloonniveau dat in sommige gevallen nauwelijks de helft van het onze is. Dat lijkt heel mooi voor ons maar dat is het niet. We kennen ook een enorm hoog prijsniveau wat ervoor zorgt dat zelfs de relatief hoge lonen voor onze regio de mensen met de meer bescheiden inkomens bij ons niet in staat stellen hun bestaan te bekostigen. Daar bovenop zien we ook nog geen uitbreiding van onze economie in de richting van meer goedbetaalde werkgelegenheid, maar daarentegen wel de simpele expansie van het aloude toeristische model op basis van de forse import van buitenlandse werknemers, die voor het grootste deel de groep van slecht betaalden komen versterken die nauwelijks van hun loon rond kunnen komen. En wat zijn dan de perspectieven om de economie te verbeteren met activiteiten die betere salarissen kunnen betalen om de tendens tot steeds meer het toerisme te blijven uitbreiden tegen te gaan? We hebben daar geen antwoord op; wat we minstens drie decennia hebben gezien is dat er niets gekomen is wat bij zou dragen tot een goede uitbreiding van onze economische basis. Eerlijk gezegd zien we dit ook niet in onze regio; alle landen zoeken hun toevlucht in het toerisme, terwijl hun andere traditionele sectoren, zoals de landbouw en de industrie voor de regionale markt, gaandeweg aan het verdwijnen zijn.

Daar komt ook nog eens bij dat we, vanwege het karakter van de toeristische industrie, blijven zitten met de onmogelijkheid de arbeidsproductiviteit aanzienlijk op te krikken. Van elke duizend werknemers die straks binnenkomen komt een groot gedeelte terecht in de categorie die de beschreven bestaansproblemen hebben. Natuurlijk ziet de overheid het probleem niet want de aanstaande migratiegolf zal tijdelijk voor een stevige toename van overheidsinkomsten in de vorm van belastingen en sociale premies, zodat men dus door kan gaan met 'kicking the can down the road'. Om dit te camoufleren hebben we instrumenten zoals de reparatietoeslag, die voorlopig niet weg te denken valt...

Initiatiefwet "Referendum" ingediend bij de Raad van Advies

Op maandag 19 augustus om 15.00 uur werd de initiatiefwet "Referendum" officieel ingediend bij het Parlement om vervolgens te worden voorgelegd aan de Raad van Advies. Zoals bekend is, kent Aruba nog geen "referendum" in zijn grondwet, in tegenstelling tot Curaçao en Sint Maarten. Curaçao en Sint Maarten hebben hun Grondwet in 2010 herzien en uitgebreid en hebben van de gelegenheid gebruikgemaakt om een referendum op te nemen, zodat de bevolking kan beslissen over controversiële kwesties.

Sinds 1986 heeft Aruba geen referendum opgenomen in zijn grondwet. Het is een feit dat Aruba sinds 1986 geen referendum in zijn grondwet heeft opgenomen om de stem van het volk te laten horen. Volgens een persbericht van parlementslid Marco Berlis (MEP), "is een referendum een instrument dat de invloed van het volk versterkt bij cruciale beslissingen die de cultuur en tradities van het volk kunnen beïnvloeden.

Daarom zijn wij, als initiatiefnemer van de referendumwet, samen met co-initiatiefnemers collega's Hendrik Tevreden, Shailiny Tromp-Lee, Darlaine Guedez-Erasmus, Roderick 'Ricky' Hoek, Louisette 'Setty' Yarzagaray, Alvin Molina en Arthur Vallejo, bijzonder tevreden en blij dat we het officiële traject van deze initiatiefwet in het Parlement kunnen starten. Als vertegenwoordigers van het volk is het ons doel om het volk te versterken en wetten te maken om onze democratie veerkrachtiger te maken."

Wat is nu het traject voor de wet "Referendum"? De wet is nu voorgelegd aan de Raad van Advies en het wordt verwacht dat het advies binnen 6-8 weken klaar zal zijn. Zodra het advies klaar is, wordt het teruggestuurd naar de initiatiefnemers. De volgende stap is het beantwoorden van de zorgen en aanbevelingen van de Raad van Advies in de vorm van een "Nader Rapport."

Wanneer het Nader Rapport klaar is, worden de Wet, de Memorie van Toelichting (uitleg van de wet), het Advies van de Raad van Advies en het Nader Rapport naar het Parlement gestuurd zodat collega's het kunnen lezen, analyseren en vragen stellen. Na ontvangst van de vragen moeten deze officieel beantwoord worden, waarna er een datum wordt vastgesteld in de Centrale Commissie voor de openbare vergadering waarin de wet zal worden behandeld en goed- of afgekeurd door het Parlement.

Marco Berlis: "In de afgelopen drie jaar heb ik verschillende ideeën naar voren gebracht om wetten in te voeren die de rechten van ons volk versterken en waarborgen. In de komende maanden zullen we een andere wet indienen bij de Raad van Advies. We zullen dit spoedig aankondigen, blijf op de hoogte!"

In plaats van schulden af te lossen... Worden de salarissen verhoogd...

In de editie van vandaag is ook een analyse verschenen over wat de uiteindelijke gevolgen zullen zijn van de salarisverhoging die de regering aan de ambtenaren en alle anderen die op de loonlijst staan, heeft verschaft.

Het gaat hierbij ook om de gesubsidieerde sectoren zoals de organisaties in de sociale sector en het bijzonder onderwijs. Het bedrag dat we zien verschijnen blijkt de personeelskosten van de overheid in de richting te drijven van Afl. 750 miljoen per jaar in de komende jaren, hetgeen tendeert naar dicht bij de 50% van de totale uitgaven van het Land Aruba. Dit kan geconcludeerd worden op basis van de gegevens van de meerjarenbegroting in het begrotingsvoorstel van 2025, dat nog niet bij de Staten is gearriveerd maar het advies van het CAft daarover is wel beschikbaar op de website van het toezichtorgaan. Ter illustratie enkele basisgegevens: het Bruto Binnenlands Product (BBP) zal volgens de projecties van de regering tussen 2024 en 2027, het jaar waarin de personeelskosten niet meer mogen bedragen dan 10% BBP, met 9,1% toenemen, een bedrag van Afl. 667 miljoen. Daarvoor moet het BBP in die jaren telkens met rond de 3% toenemen. In het algemeen krijgt de overheid iets meer dan 20% van het BBP in kas, vooral via belastinginkomsten. De jaarlijkse toename van iets meer dan Afl. 200 miljoen per jaar betekent dat de overheid jaarlijks dus tus-

sen de 40 en 50 miljoen florin meer zal ontvangen. Voor alle duidelijkheid: het BBP in 2027 zal naar verwachting Afl. 7.951 miljoen bedragen, daarmee wordt een plafond aangegeven van Afl. 795 miljoen aan personeelskosten in dat jaar. Met een jaarlijkse groei van het BBP van ca. 3% zal de overheid op basis daarvan een jaarlijks surplus van 2% BBP verkrijgen. Gaat dat lukken? Aan hoop zal het niet ontbreken maar gezien de situatie op het internationale vlak is dat nog een open vraag. Het blijft vooralsnog onduidelijk wat er nog bij kan komen aan personeelskosten, afgezien van de nu al zichtbare kosten die in de richting

van de limiet van 10% BBP tenderen, terwijl het totale pakket dat daaronder valt nog niet bekend is.

Om daar duidelijkheid over te krijgen is het noodzakelijk een helder beeld te krijgen van wat die personeelskosten inhouden. Het akkoord over de overschakeling naar het criterium van 10% BBP betekent dat niet meer gekeken wordt naar de 'enge' definitie van de overheid, waarbij tot nu toe uitsluitend de loonkosten van de ministeries werden meegerekend, maar er wordt nu een bredere definitie gehanteerd van de overheid, naar de normen die het Internationaal Monetair Fonds (IMF) hanteert. Hierbij is een meningsverschil ontstaan tussen de zienswijze van de Nederlandse regering en die van de Arubaanse regering, waarbij de laatste bepaalde categorieën buiten beschouwing wenst te laten waardoor het makkelijker zal zijn om de genoemde limiet niet te overschrijden. Die verschillen worden duidelijk als men de categorieën vermeld in het voorstel tot rijkswet (RAft) vergelijkt met hetgeen opgenomen is in de Arubaanse wetswijziging van december 2023 (LAft), die de criteria bevat die nu gelden. Het voorstel tot rijkswet houdt het toevoegen van alle salariskosten in van de projecten die de Arubaanse overheid door derden laat uitvoeren ter realisatie van de beoogde investeringen. De Memorie van Toelichting van de genoemde Arubaanse wetswijziging sluit deze categorie uit.

Hier wordt dus zichtbaar dat er nog wat zaken te regelen zijn voordat men toekomt aan een consensus over de in te voeren rijkswet. En de tijd lijkt voorbij te vliegen zonder dat er concrete resultaten worden geboekt.

In welk licht moet men dan de zet zien die de Arubaanse regering heeft gedaan met de recente salarisverhoging? Wat eigenlijk is gebeurd is dat de Arubaanse regering op een slimme maar ook opportunistische manier gebruik heeft gemaakt van de verandering van het ene systeem naar het andere voor de personeelskosten om de indexering te leveren. Hierdoor is bereikt dat men een geweldig instrument voor de verkiezingen van het volgend jaar in handen heeft gekregen. Het gehele overheidsapparaat zal nog weinig aanleiding hebben tot nadere eisen, de vakbonden hoeven voorlopig niet langs te komen met hun grieven en de manoeuvre heeft ook nog eens het voordeel dat in een mogelijke confrontatie met de Nederlandse regering de steun wordt ingeroepen van de stemmer om de regering te helpen zich van de Nederlandse bezwaren te ontdoen. Wellicht worden we weer geconfronteerd met de bekende kreten zoals de beschuldiging van 'kolonialisme' en 'moderne slavernij' terwijl de politicus of partij, die het kabinet niet steunt in deze

strijd, weggezet zal worden als 'landverrader' en/of soortgelijke beledigingen.

In dit kader is het ook interessant wat onze minister van financiën nu naar voren brengt; zij heeft het over het 'teruggeven' van financiële voordelen als genoegdoening voor de belastingmaatregelen die er behoorlijk in gehakt hebben, waarbij zij vooral wijst op de gestes die al gedaan zijn. Nu is het ook zo dat er bepaalde maatregelen zijn genomen om het leed te verzachten, zoals in de inkomstenbelasting, hetgeen de stijging van de kosten van levensonderhoud vooral voor de kwetsbaarste groepen moet ondervangen. Maar de duidelijke cijfers die gewag maken van de groeiende kloof tussen het bestaansminimum en het salarisoniveau geven aan dat desondanks het leven gaandeweg steeds moeilijker wordt voor die onderliggende groepen. Ook heeft de regering besloten om de reparatietoeslag voor diverse groepen, ook voor de laagstbetaalden in de privé sector te verhogen, waarmee echter nog geen structurele maatregelen zichtbaar worden om de groepen te beschermen die het meest worden geraakt door de prijsverhogingen, die voor een deel voortkomen uit de fiscale maatregelen die in de afgelopen paar jaar zijn genomen.

Anderzijds wordt duidelijk uit de maatregelen om degenen te 'beschermen' die een overheidssalaris ontvangen, dat een goed deel van de inkomsten die door de gehele gemeenschap bijeen zijn gebracht, dus gebruikt zijn om degenen, die het meest geprivilegieerd waren qua werkzekerheid en inkomsten, nog meer middelen toe te stoppen, bij een percentage (11,7%) dat geen enkele andere categorie werknemers bij elkaar heeft gezien. En we zeggen dit niet omdat we er tegen zouden zijn dat de werknemers bij de overheid een correcte betaling krijgen voor correct werk, maar dan moet er nog heel wat gebeuren aan verbeteringen in het apparaat om een dergelijke verhoging te rechtvaardigen. Bovendien blijft het een feit dat het niet strookt met het akkoord met Nederland dat namens ons is getekend, waarbij het surplus niet bedoeld was om salarissen van te betalen in plaats van schulden af te lossen.

De regering wil geen... *Wetten die corruptie tegenhouden...*

Het conflict tussen de minister belast met openbaar vervoer en de taxichauffeurs is nog niet opgelost. Het brengt wel een ander groter probleem voor het voetlicht dat het functioneren van de overheid in het algemeen raakt: het misbruik dat wordt gemaakt van de middelen van het Land die de overheid wordt geacht fatsoenlijk te beheren.

In dit conflict wordt duidelijk zichtbaar dat de situatie met betrekking tot de taxivergunningen echt om correctie van de overheid vroeg en dat de door de minister ondernomen actie tot protesten zou leiden van degenen die zich benadeeld voelen door de maatregelen. Wat we nog niet zien is gedegen actie van de zijde van de overheid die leidt tot het elimineren van mogelijk misbruik met de middelen van het Land, steunend op gebrekkige wetgeving die om verandering schreeuwt.

Dit blijkt ook het geval te zijn als we andere gevallen van misbruik van onze nationale rijkdommen gaan analyseren, die de opeenvolgende regeringen gedurende jaren hebben toegestaan. Jarenlang waren verschillende kabinetten op de hoogte van de ongeoorloofde praktijken bij de uitgifte van overheidsgrond in erfpacht

waarbij de mogelijkheid om grof geld te verdienen met de wederverkoop van vrijwel gratis verkregen grond geen duimbreed in de weg werd gelegd, zowel bij de uitgifte van grond voor woningbouw als voor commerciële projecten. Het is niet voor niets dat we al een ex-minister kennen die veroordeeld is voor zijn aandeel in dit soort corruptie en er is nog een dergelijke strafzaak onderweg. Bovendien hebben we een andere gewezen minister die al in de gevangenis zit vanwege de corruptie gerelateerd aan verblijfsvergunningen. En nog is er geen duidelijkheid over wat de overheid van plan is te ondernemen om corruptie in de genoemde vergunningstrategieën te voorkomen.

Er zijn nog meer van dit soort zaken die aandacht verdienen. Zoals het geval van de 'verhuur' van horecavergunningen waarbij vergunninghouders soms decennialang geld bleven verdienen met de verhuur van hun vergunning terwijl dit allang geregeld had moeten zijn in een vergunning voor de werkelijke exploitant van de zaak. Het enige probleem dat zich wel eens voordoed was als de belastingdienst langskwam voor onderzoek naar de activiteiten van de exploitant die allang weer met de noorderzon vertrokken was, de verhuurder van de vergunning met de problemen

achterlatend... Maar de belastingdienst is verantwoordelijk voor het eigen werk en kan niet fungeren als controleur voor andere diensten die hun werk gewoon niet doen en ook niet voor hun ministerie die nalaat wetten aan te passen om misbruik te voorkomen.

We kunnen ons voorstellen dat op dit moment enige verontwaardiging bestaat over het begrip dat de grote coalitiepartner, op ministerieel en parlementair niveau, ten onrechte toont voor de taxichauffeurs. Wat we nog niet zien is kritiek die doordringt tot de kern van de zaak: het patronagesysteem dat goed gedijt op de voedingsbodem van wetgeving die gelegenheid verschaft aan de regeerders om 'geschenken uit te delen'. Het lijkt heel geschikt om af en toe kritiek te leveren op corruptie of misbruik, vooral als het gaat om de politieke tegenstander. Enkele uitzonderingen daargelaten zien we echter geen stellingname tegen het systeem zelf dat gebaseerd is op het uitdelen van privileges aan de getrouwe partijgenoten.

Intussen zien we, onderweg naar de verkiezingen volgend jaar, of wellicht eerder, geen oplossing voor de controverse over de taxichauffeurs, waarbij nu veel meer speelt dan het conflict op zich. Het is te waarderen dat de betrokken min-

ister na bijna drie jaar aan het bewind ertoe is gekomen om een ferme positie in te nemen in een zaak waarin hij duidelijk de verantwoordelijkheid heeft om op te treden. Daarbij is het meer dan logisch dat dit hem in conflict brengt met de grote traditionele coalitiepartner, die beter dan wie ook heel goed begrijpt dat men niemand moet laten tornen aan het fundament van vriendjespolitiek en nepotisme dat inmiddels is gelegd tot in alle hoeken van de overheid. Daar de zaak nu eenmaal zo ver is gekomen zal het ook moeilijk worden om tot een oplossing te komen met de grote coalitiepartner en de taxichauffeurs, zonder daarbij wat er nog rest aan geloofwaardigheid van de kleine coalitiepartner te verliezen. We zien eigenlijk weinig wat duidt op een herstel van deze geloofwaardigheid na de gebeurtenissen in het eerste regeringsjaar, met name het debacle waarbij men, onder druk van de coalitiepartner, akkoord was gegaan met het geheim houden van de overeenkomst met de aardgasmaatschappij Eagle LNG. Nu nog toegeven terwijl hij het gelijk aan zijn zijde heeft, kan voor de minister betekenen dat er nog maar weinigen overblijven die enig geloof hechten aan wat men binnen dit kabinet nog wil bereiken als kleine partij. En dat is dan ook exact hetgeen we keer op keer zien in de coalities die deze grote

coalitiegenoot heeft gekend. Die wil eigenlijk liever alleen regeren en staat bekend als de partij die niet eens kruimels laat liggen voor de coalitiegenoten.

Overigens, nog een detail van de weg die de betrokken minister heeft gekozen en die niet zo goed te begrijpen is: waarom een ministerieel besluit als de minister had kunnen volstaan met de mededeling dat hij voortaan de wet gaat uitvoeren zoals deze was? Als hij wat grondiger te werk had willen gaan dan had hij een wetswijziging moeten voorbereiden waarin die onderdelen, die corruptie en misbruik zouden vergemakkelijken, geëlimineerd hadden kunnen worden, zoals dit medium onlangs in een analyse naar voren heeft gebracht. Het is te betreuren dat net de partij die om een reden de gekozen naam voert, nu de gelegenheid niet te baat neemt om het kwaad bij de 'wortel' ('raiz') aan te pakken en zich laat beperken tot het bestrijden van de oppervlakkige aspecten.

Op deze wijze blijven we vastzitten in een systeem op basis van patronage, privileges en nepotisme, zonder enige vordering in de richting van een samenleving met gelijke kansen voor iedere burger. Wat hebben we eigenlijk bereikt, sinds 1986?

Activist Nigel Maduro met een andere stijl van protest: feest op het strand

De bekende activist Nigel Maduro, die bekend werd op Aruba nadat hij een protestgraffiti schilderde op het standbeeld van Driekel met de slogan "No More Hotels", zet zijn milieuactivisme op Aruba voort, dit keer met een andere benadering: een strandfeest.

Op zijn Facebook-pagina plaatste Maduro een uitnodiging voor zijn volgers om elke editie op een specifiek strand samen te komen, om op een legale en vreedzame manier het betreffende strand te "bezetten" voor de lokale bevolking. Op zondag 19 augustus, voor de derde editie van het evenement, was de oproep om naar Eagle Beach te gaan, voor het Iberostar hotel. Op de uitnodigingsposter vroeg Maduro de deelnemers om vrienden en familie mee te nemen, evenals posters en borden, eten, drinken, een speaker voor muziek, strandlakens, stoelen, parasols, zonnebrandcrème, kunstbenodigdheden en de Arubaanse vlag. Ook werd aangekondigd dat er workshops zouden zijn over afvalbeheer en duurzaamheid, en over het zaaien ter plaatse.

Tijdens de strandparty deelde Maduro twee video's op zijn Facebook-pagina waarin te zien is hoe druivenbomen werden gekapt voor het Iberostar hotel op Eagle Beach. Op de video is te zien dat er bouwwerkzaamheden plaatsvonden voor het hotel, en vlak voor de ingang van het hotel is een lange rij druivenbomen volledig gekapt, waar-

door alleen enkele kale stammen overblijven.

Druivenbomen zijn inheems op Aruba en volgens een post van de Aruba Conservation Foundation is het een beschermde soort. Dit betekent dat deze bomen niet zomaar mogen worden gekapt. Het is echter niet bekend welke beperkingen er mogelijk zijn, of welke vergunningen nodig zouden zijn om deze bomen te kappen.

De tweede editie van de Beach Party (Protest) volgde een soortgelijk model. Die keer, een week eerder, vond het protest plaats voor het St. Regis Hotel. Volgens Maduro waren er presentaties over afvalbeheer, duurzaamheid, goede muziek, eten en drinken, en het belangrijkste: "We behouden onze gemeenschap en cultuur." Maar ook in verband met dit evenement meldde Maduro dat een kwihi-boom werd gekapt voor het St. Regis Hotel. De activist plaatste een video op zijn Facebook-pagina waarin de gekapte kwihi te zien is. De kwihi is een beschermde boomsoort op Aruba. Met een bord dat zei "bescherm onze kwihi",

kloem Maduro in de gekapte boom als een vorm van protest.

De eerste Beach Party (and Protest) vond plaats op 4 augustus voor het Hilton Hotel. Ook toen werd het gehouden voor een hotel dat bezig was met uitbreidingswerkzaamheden. Die dag postte Maduro video's van de bouwwerkzaamheden voor de uitbreiding van het Hilton Hotel, waarbij hij de "verslechtering van het terrein" benadrukte.

Maduro gaf aan dat het doel van deze protestacties is om het land terug te winnen voor de lokale bevolking, een manier om het erfgoed van Aruba terug te eisen van de toeristen, zodat Arubanen ervan kunnen genieten. Dit is zeker een onderwerp dat de afgelopen jaren, in verhouding tot de ontwikkeling van hotels en de toeristische industrie op Aruba, voor wrijving heeft gezorgd tussen de lokale bewoners.

Alle foto's en video's zijn te vinden op de Facebook-pagina van activist Nigel Maduro.

Curaçao: GCB verstrekt 107 vergunningen voor online gokken, ziet stijging in aanvragen

(CuraçaoChronicle) – De Gaming Control Board (GCB) heeft 107 vergunningen verleend aan casino's die actief zijn in de online goksector, zo heeft minister van Financiën Javier Sylvania onlangs aangekondigd. Dit gebeurt te midden van een significante stijging in de vraag naar vergunningen onder het nieuwe beleid voor online gaming (LBH).

Volgens de GCB zijn sinds half maart 700 aanvragen voor nieuwe vergunningen ingediend, wat heeft

geleid tot een piek in verzoeken en de noodzaak voor extra verwerkingscapaciteit en systeemoptimalisaties. De stijging in aanvragen onderstreept de groeiende interesse in Curaçao's online gaming industrie.

Echter, de overgang naar de Landsverordening Kansspelen (LOK), die verbeterde regelgevende en handhavingsinstrumenten zal bieden, kan enkele vertragingen oplopen. Ondanks dit heeft de GCB verzekerd dat de huidige beleidsregels van kracht zullen blijven om een

soepele overgang te garanderen zodra de LOK volledig wordt geïmplementeerd.

Volgens de nieuwe regelgeving zullen alle bestaande mastervergunningen verlopen, en een overgangsregeling zal deze automatisch omzetten in voorlopige vergunningen van zes maanden. Deze vergunningen kunnen worden verlengd als de vergunninghouders voldoen aan de bijgewerkte LOK-vereisten.

Met de afloop van vergunningen die onder de oude wet zijn verstrekt, die in augustus

nadert, staan vergunninghouders nu onder druk om snel te voldoen aan het nieu-

we regelgevingskader om hun activiteiten voort te zetten.

Curaçao: Premier Gilmar Pisas kondigt tijdelijke wijzigingen aan in ministersposten

(CuraçaoChronicle) – Premier Gilmar Pisas heeft een reeks tijdelijke aanpassingen aangekondigd om de leidinggevende lacunes op te vullen in verschillende belangrijke ministeries die momenteel zonder ministers zitten. Deze wijzigingen zijn bedoeld om de continuïteit van overheidsoperaties en het effectief beheer van cruciale sectoren te waarborgen.

De tijdelijke benoemingen zijn als volgt:
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn: Minister Javier Sylvania zal tijdelijk verantwoordelijk zijn voor dit ministerie. In zijn afwezigheid zal premier Gilmar Pisas zelf als zijn vervanger optreden.

Ministerie van Economische Ontwikkeling: Minister Charles Cooper is aangewezen als tijdelijk hoofd van dit ministerie. Indien hij niet beschikbaar is, zal minister Shalten Hato als zijn vervanger dienen.

Ministerie van Bestuur, Planning en Openbare Diensten: Minister Shalten Hato zal de interim-leiding van dit ministerie op zich nemen. Zijn vervanger, indien nodig, zal minister Sithree Van Heydoorn zijn.

Naast deze wijzigingen zijn er ook aanpassingen gedaan in de opvolging van de minister-president:

Vicepremier: Minister Charles Cooper;

Tweede Vicepremier: Minister Sithree Van Heydoorn;

Volgens Pisas weerspiegelen deze tijdelijke verschuivingen de inspanningen van de regering om stabiliteit te behouden en ervoor te zorgen dat alle ministeries blijven functioneren terwijl permanente benoemingen worden gedaan. Premier Pisas benadrukte dat deze veranderingen noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat belangrijke overheidsfuncties zonder onderbreking worden uitgevoerd.

Sint Maarten: URSM, DP, PFP, SAM vormen de volgende regering

(TheDailyHerald) – De Unified Resilient St. Maarten Movement (URSM), de Democratic Party (DP), de Party for Progress (PFP) en de Soualiga Action Movement (SAM) zullen de volgende regeringscoalitie van Sint Maarten vormen, zo kondigden de vier partijen donderdagmiddag aan.

Volgens de overeenkomst zal URSM de functies bekleden van premier en minister van Algemene Zaken, minister van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid (VSA), en gevolmachtigde minister.

DP zal de functies bekleden van minister van Financiën en minister van Toerisme, Economische Zaken, Vervoer

en Telecommunicatie (TE-ATT). De partij van Sarah Wescot-Williams zal ook de posities van vicepremier en

voorzitter van het parlement innemen.

PFP zal de functies bekleden

van minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (VROMI) en minister van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport (ECYS).

SAM zal de functie van minister van Justitie bekleden.

Er waren al twee dagen geruchten dat deze vier partijen een verklaring zouden ondertekenen om de regering te vormen. SAM verklaarde gisteren nog niet in gesprek te zijn over deelname aan de regering, maar vandaag hebben ze getekend voor wat een nieuw kabinet zal worden, gesteund door een meerderheid van negen in het parlement.